

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

24 Σεπτεμβρίου 2020

ΤΕΥΧΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

Αρ. Φύλλου 4119

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Αριθμ. 123182/Θ2

**Αναλυτικό Πρόγραμμα Σπουδών του μαθήματος
Θρησκευτικής εξειδίκευσης «Βυζαντινή Μουσική
Εκκλησιαστικών Γυμνασίων».**

Η ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις:

α) των άρθρων 19, 20 και 24 του ν. 3432/2006 «Δομή και Λειτουργία της Εκκλησιαστικής Εκπαίδευσης» (Α' 14), όπως ισχύει,

β) την παρ. 2 του άρθρου 42 του ν. 4186/2013 «Αναδιάρθρωση της Δευτεροβάθμιας Εκκλησιαστικής Εκπαίδευσης και λοιπές διατάξεις» (Α' 193).

2. Την εισήγηση του Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής, όπως διατυπώθηκε με τις υπ' αρ. 18/23-05-2019, 19/30-05-2019, 39/26-09-2019 και 28/05-06-2020 πράξεις του Δ.Σ. του.

3. Τη γνώμη του Εποπτικού Συμβουλίου Δευτεροβάθμιας Εκκλησιαστικής Εκπαίδευσης, όπως διατυπώθηκε στις 1η/7-06-2019 και 3η/16-07-2020 πράξεις του.

4. Την υπό στοιχεία 108806/Θ2/24-08-2020 απόφαση Υπουργού με θέμα «Αναμόρφωση των Ωρολογίων

Προγραμμάτων Σπουδών των Εκκλησιαστικών Γυμνασίων και Γενικών Εκκλησιαστικών Λυκείων» (Β' 3625).

5. Το π.δ. 18/2018 «Οργανισμός Υπουργείου Παιδείας Έρευνας και Θρησκευμάτων» (Α' 31).

6. Το π.δ. 81/2019 «Σύσταση, συγχώνευση, μετονομασία και κατάργηση Υπουργείων και καθορισμός των αρμοδιοτήτων τους - Μεταφορά υπηρεσιών και αρμοδιοτήτων μεταξύ Υπουργείων» (Α' 119).

7. Το π.δ. 83/2019 «Διορισμός Αντιπροέδρου της Κυβέρνησης, Υπουργών, Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών» (Α' 121).

8. Την υπό στοιχεία 1614/Υ1/08-1-2020 απόφαση Υπουργού «Μεταβίβαση δικαιώματος υπογραφής «Με εντολή Υπουργού»... στους Γενικούς Γραμματείς... του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων» (Β' 8).

9. Το γεγονός ότι δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων για τις δαπάνες που καλύπτονται από αυτόν, σύμφωνα με την υπό στοιχεία Φ.1/Γ/425/117938/Β1/09-09-2020, εισήγηση του άρθρου 24 του ν. 4270/2014 (Α' 143), όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 6 του άρθρου 10 του ν. 4337/2015 (Α' 129) της Γενικής Διεύθυνσης Οικονομικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων, αποφασίζουμε:

**ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ
ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΜΟΥΣΙΚΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΓΥΜΝΑΣΙΩΝ**

Α΄ ΤΑΞΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟΥ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

1^η Διδακτική Ενότητα: Εισαγωγή στην εκκλησιαστική μουσική.
Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα
Μετά την ολοκλήρωση αυτής της ενότητας, οι μαθητές θα είναι σε θέση: α) Να αναγνωρίζουν την εκκλησιαστική μουσική ως έκφραση του ελληνικού πολιτισμού. β) Να περιγράφουν τα βασικά ιστορικά της στοιχεία.
Περιεχόμενα
α) Βασικά χαρακτηριστικά εκκλησιαστικής μουσικής. β) Σύντομη ιστορική επισκόπηση της εκκλησιαστικής μουσικής.
Ενδεικτικές Δραστηριότητες
Οι μαθητές: α) Ακούν εκκλησιαστικούς ύμνους μέσα από ιστορικές και νεότερες ηχογραφήσεις. β) Συζητούν με το δάσκαλο για το ρόλο της εκκλησιαστικής μουσικής στη σημερινή εποχή.
2^η Διδακτική Ενότητα: ΦΘΟΓΓΟΙ, ΧΡΟΝΟΣ, ΒΑΣΗ, ΥΜΝΟΙ ΕΞ΄ ΑΚΟΗΣ
Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα
Μετά την ολοκλήρωση αυτής της ενότητας, οι μαθητές θα είναι σε θέση: α) Να γνωρίζουν τους φθόγγους της εκκλησιαστικής μουσικής. β) Να κινούνται στο πρώτο τετράχορδο του α΄ ήχου. γ) Να κατανοούν την έννοια του χρόνου στην εκκλησιαστική μουσική. δ) Να γνωρίζουν συγκεκριμένους ύμνους εξ΄ ακοής.
Περιεχόμενα
α) Φθόγγοι. β) Χρόνος.

<p>γ) Βάση.</p> <p>δ) Πρακτική εκμάθηση: «Σώσον Κύριε τον λαόν Σου».</p>
Ενδεικτικές Δραστηριότητες
<p>Οι μαθητές:</p> <p>α) Μαθαίνουν να θυμούνται τη σειρά των φθόγγων μέσω ασκήσεων-παιχνιδιών.</p> <p>β) Ψάχνουν στο διαδίκτυο για πληροφορίες σχετικά με τις ονομασίες των φθόγγων.</p> <p>γ) Κατανοούν την έννοια του χρόνου, μέσω διάφορων ρυθμικών ασκήσεων-παιχνιδιών.</p> <p>δ) Προσπαθούν να αναγνωρίσουν τη βάση του ύμνου που ψάλλει ο δάσκαλος.</p> <p>ε) Ακούν σχετικούς εκκλησιαστικούς ύμνους.</p> <p>στ) Διδάσκονται τον τρόπο με τον οποίο θα μαθαίνουν τα εξ' ακοής μέλη.</p>
3^η Διδακτική Ενότητα: ΜΑΡΤΥΡΙΕΣ ΠΑ – ΒΟΥ – ΓΑ – ΔΙ, ΙΣΟΝ – ΟΛΙΓΟΝ – ΑΠΟΣΤΡΟΦΟΣ, ΥΜΝΟΙ ΕΞ' ΑΚΟΗΣ
Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα
<p>Μετά την ολοκλήρωση αυτής της ενότητας, οι μαθητές θα είναι σε θέση:</p> <p>α) Να αναγνωρίζουν κάποιες από τις διατονικές μαρτυρίες.</p> <p>β) Να γνωρίζουν τι σημαίνει «παραλλαγή» και τι «μέλος».</p> <p>γ) Να αναγνωρίζουν και να ερμηνεύουν το ίσον, το ολίγον και την απόστροφο.</p> <p>δ) Να αναγνωρίζουν συγκεκριμένους ύμνους εξ' ακοής.</p>
Περιεχόμενα
<p>α) Μαρτυρίες.</p> <p>β) Μαρτυρίες πα, βου, γα, δι.</p> <p>γ) Χαρακτήρες ποσότητας.</p> <p>δ) Ίσον, ολίγον, απόστροφος.</p> <p>ε) Παραλλαγή, μέλος.</p> <p>στ) Πρακτική εκμάθηση: 1. «Ευλογητός ει Χριστέ ο Θεός ημών», Απολυτίκιο Πεντηκοστής. 2. «Ταις πρεσβείαις της Θεοτόκου», Αντίφωνο Θ. Λειτουργίας.</p>
Ενδεικτικές Δραστηριότητες
<p>Οι μαθητές:</p> <p>α) Εξασκούνται στην αντιγραφή των διατονικών μαρτυριών.</p> <p>β) Εξασκούν τη φωνή τους μαθαίνοντας, παράλληλα, την ενέργεια των τριών νέων σημαδιών.</p> <p>γ) Ψάλλουν το ίδιο παράδειγμα παραλλαγή και μέλος ώστε να κατανοήσουν τη διαφορά.</p>

δ) Ψάλλουν μονωδιακά και χορωδιακά τους ύμνους του β' μέρους της ενότητας.
4^η Διδακτική Ενότητα: ΥΦΕΝ, ΚΛΑΣΜΑ, ΑΠΛΗ, ΣΤΑΥΡΟΣ, ΥΜΝΟΙ ΕΞ' ΑΚΟΗΣ
Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα
Μετά την ολοκλήρωση αυτής της ενότητας, οι μαθητές θα είναι σε θέση: α) Να διακρίνουν τους βασικούς χαρακτήρες διαιρέσεως του χρόνου. β) Να γνωρίζουν συγκεκριμένους ύμνους εξ' ακοής.
Περιεχόμενα
α) Χαρακτήρες ποιότητας. β) Υφέν. γ) Χαρακτήρες χρόνου. δ) Κλάσμα. ε) Απλή. στ) Σταυρός. ζ) Πρακτική εκμάθηση: 1. «Μέγαν εύρατο», Απολυτίκιο Αγ. Δημητρίου. 2. «Κύριε ελέησον», τριπλά, σε β' ήχο.
Ενδεικτικές Δραστηριότητες
Οι μαθητές: α) Ψάλλουν ασκήσεις με υφέν, κλάσμα και απλή. β) Συζητούν για τις διαφορές τους. γ) Με τη βοήθεια του δασκάλου, τοποθετούν σταυρούς όπου χρειάζεται, σε ένα σύντομο απλό ύμνο. δ) Εξασκούνται στη σημειογραφία, αντιγράφοντας κάποιες από τις ασκήσεις τους. ε) Ψάλλουν μονωδιακά και χορωδιακά τους ύμνους του β' μέρους της ενότητας.
5^η Διδακτική Ενότητα: ΔΙΠΛΗ, ΤΡΙΠΛΗ, ΚΟΡΩΝΙΣ, ΣΙΩΠΕΣ, ΥΜΝΟΙ ΕΞ' ΑΚΟΗΣ
Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα
Μετά την ολοκλήρωση αυτής της ενότητας, οι μαθητές θα είναι σε θέση: α) Να ψάλλουν παραλλαγή ασκήσεις με όλους τους χαρακτήρες που διαιρούν το χρόνο. β) Να γνωρίζουν τις σιωπές. γ) Να γνωρίζουν συγκεκριμένους ύμνους εξ' ακοής.

Περιεχόμενα
<p>α) Διπλή.</p> <p>β) Τριπλή.</p> <p>γ) Κορωνίς.</p> <p>δ) Σιωπές.</p> <p>ε) Πρακτική εκμάθηση: 1. «Της σκέπτης σου Παρθένε», Απολυτίκιο Αγ. Σκέπης. 2. «Ο Κύριος εβασίλευσεν», Προκείμενο Σαββάτου.</p>
Ενδεικτικές Δραστηριότητες
<p>Οι μαθητές:</p> <p>α) Ψάλλουν ασκήσεις με διπλή, τριπλή και σιωπές.</p> <p>β) Τοποθετούν σε ασκήσεις την κορώνα και παρατηρούν τη χρονική αλλαγή.</p> <p>γ) Ακούν εκκλησιαστικούς ύμνους ώστε να κατανοήσουν τη χρήση της κορώνας αλλά και των σιωπών.</p> <p>δ) Ψάλλουν μονωδιακά και χορωδιακά τους ύμνους του β' μέρους της ενότητας.</p>
6^η Διδακτική Ενότητα: ΜΑΡΤΥΡΙΕΣ ΚΕ – ΖΩ' - ΝΗ', ΚΕΝΤΗΜΑΤΑ, ΥΜΝΟΙ ΕΞ' ΑΚΟΗΣ
Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα
<p>Μετά την ολοκλήρωση αυτής της ενότητας, οι μαθητές θα είναι σε θέση:</p> <p>α) Να αναγνωρίζουν τις υπόλοιπες διατονικές μαρτυρίες.</p> <p>β) Να ερμηνεύουν τα κεντήματα καθώς και τους συνδυασμούς τους με το ολίγον.</p> <p>γ) Να διακρίνουν ότι στους εν λόγω συνδυασμούς διαβάζουμε τους χαρακτήρες από κάτω προς τα πάνω.</p> <p>δ) Να γνωρίζουν συγκεκριμένους ύμνους εξ' ακοής.</p>
Περιεχόμενα
<p>α) Μαρτυρίες κε, ζω', νη'.</p> <p>β) Κεντήματα.</p> <p>γ) Πρακτική εκμάθηση: 1. «Συληβρίας τον γόνον», Απολυτίκιο Αγ. Νεκταρίου. 2. «Πάσα πνοή», Ευαγγελίου του Όρθρου.</p>
Ενδεικτικές Δραστηριότητες
<p>Οι μαθητές:</p> <p>α) Ψάλλουν ασκήσεις με κεντήματα και με τους συνδυασμούς τους με το ολίγον.</p> <p>β) Καλούνται να ανακαλύψουν τις διαφορές των δύο συγκεκριμένων συνδυασμών.</p> <p>γ) Προσπαθούν να απομνημονεύσουν τις διατονικές μαρτυρίες, αντιγράφοντάς τις πολλές φορές.</p>

δ) Ψάλλουν μονωδιακά και χρωδιακά τους ύμνους του β' μέρους της ενότητας.
7^η Διδακτική Ενότητα: ΠΕΤΑΣΤΗ, ΒΑΡΕΙΑ, ΨΗΦΙΣΤΟΝ, ΥΜΝΟΙ ΕΞ' ΑΚΟΗΣ
Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα
Μετά την ολοκλήρωση αυτής της ενότητας, οι μαθητές θα είναι σε θέση: α) Να ψάλλουν ασκήσεις με πεταστή. β) Να ψάλλουν ασκήσεις με βαρεία και ψηφιστόν, τονίζοντας κατάλληλα όπου χρειάζεται. γ) Να κινούνται πιο άνετα στο τετράχορδο πα-δι του α' ήχου. δ) Να γνωρίζουν συγκεκριμένους ύμνους εξ' ακοής.
Περιεχόμενα
α) Πεταστή. β) Βαρεία. γ) Ψηφιστόν. δ) Μέλη α' ήχου (σύντομου ειρμολογικού). ε) Πρακτική εκμάθηση: 1. «Σήμερον της ευδοκίας», Απολυτίκιο Εισοδίων της Θεοτόκου. 2. «Είη το όνομα Κυρίου ευλογημένον», ύμνος απολύσεως.
Ενδεικτικές Δραστηριότητες
Οι μαθητές: α) Ψάλλουν ασκήσεις με πεταστή. β) Ακούγοντας ύμνους, προσπαθούν να εντοπίσουν πότε ο ερμηνευτής τονίζει περισσότερο με τη φωνή του. γ) Παρατηρούν οπτικά τη χρήση της πεταστής μέσα στο μουσικό κείμενο και προσπαθούν να καταλάβουν τη διαφορά της χρήσης της σε σχέση με το ολίγον. δ) Έχοντας πλέον περισσότερη εμπειρία, ψάλλουν παραλλαγή και μέλος λίγο μεγαλύτερους ύμνους, προσπαθώντας να κρατάνε σταθερή χρονική αγωγή. ε) Εξασκούνται στη σημειογραφία, αντιγράφοντας τους ύμνους της ενότητας. στ) Ακούν σχετικούς εκκλησιαστικούς ύμνους. ζ) Ψάλλουν μονωδιακά και χρωδιακά τους ύμνους του β' μέρους της ενότητας. η) Προετοιμάζονται για τη Θ. Λειτουργία, μαθαίνοντας φράσεις από τα «Λειτουργικά» και το «Άξιον εστί» του Μουσικού Παραρτήματος.
8^η Διδακτική Ενότητα: ΥΦΕΣΗ, ΔΙΕΣΗ, ΥΠΟΡΡΟΗ, ΥΜΝΟΙ ΕΞ' ΑΚΟΗΣ

Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα
Μετά την ολοκλήρωση αυτής της ενότητας, οι μαθητές θα είναι σε θέση:
α) Να γνωρίζουν την ενέργεια της υπορορής καθώς και της χρήσης της.
β) Να αντιλαμβάνονται πότε διαφοροποιείται ακουστικά ένα διάστημα των δύο υπό μελέτη τετραχόρδων, με ύφεση ή δίεση.
γ) Να γνωρίζουν συγκεκριμένους ύμνους εξ' ακοής.
Περιεχόμενα
α) Ύφεση.
β) Δίεση.
γ) Υπορορή.
δ) Μέλη α' ήχου (σύντομου ειρμολογικού).
ε) Πρακτική εκμάθηση: 1. «Ως των αποστόλων πρωτόκλητος», Απολυτίκιο Αγ. Ανδρέα. 2. Τρισάγιο Θ. Λειτουργίας, σύντομο.
Ενδεικτικές Δραστηριότητες
Οι μαθητές:
α) Ψάλλουν ασκήσεις με υπορορή.
β) Ψάλλουν ύμνους και προσπαθούν να εκτελέσουν τις διέσεις και υφέσεις, ακούγοντας προσεκτικά και προσπαθώντας να μιμηθούν το δάσκαλό τους.
γ) Παρατηρούν οπτικά τη χρήση της υπορορής μέσα στο μουσικό κείμενο και προσπαθούν να κατανοήσουν πότε χρησιμοποιείται.
δ) Εξασκούνται στη σημειογραφία, αντιγράφοντας τους ύμνους της ενότητας.
ε) Ψάλλουν μονωδικά και χορωδικά τους ύμνους του β' μέρους της ενότητας.
στ) Προετοιμάζονται για τη Θ. Λειτουργία, μαθαίνοντας φράσεις από τα «Λειτουργικά» και το «Άξιον εστίν» του Μουσικού Παραρτήματος.
9^η Διδακτική Ενότητα: ΓΟΡΓΟΝ, ΥΜΝΟΙ ΕΞ' ΑΚΟΗΣ
Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα
Μετά την ολοκλήρωση αυτής της ενότητας, οι μαθητές θα είναι σε θέση:
α) Να αναγνωρίζουν και να ερμηνεύουν το γοργόν.
β) Να γνωρίζουν συγκεκριμένους ύμνους εξ' ακοής.
Περιεχόμενα
α) Γοργόν.
β) Μέλη α' ήχου (σύντομου ειρμολογικού).

<p>γ) Πρακτική εκμάθηση: 1. «Κανόνα πίστεως», Απολυτίκιο Αγ. Νικολάου. 2. «Σώσον ημάς Υιέ Θεού», Αντίφωνο Θ. Λειτουργίας.</p>
<p>Ενδεικτικές Δραστηριότητες</p>
<p>Οι μαθητές:</p> <p>α) Ψάλλουν ασκήσεις με γοργόν, χτυπώντας προσεκτικά τον απλό χρόνο.</p> <p>β) Ψάλλουν ύμνους με γοργόν -παραλλαγή και μέλος.</p> <p>γ) Ακούν το δάσκαλο να ψάλλει μικρές μουσικές φράσεις και προσπαθούν να καταλάβουν ακουστικά πότε αυτός χρησιμοποιεί το γοργόν.</p> <p>δ) Εξασκούνται στη σημειογραφία, αντιγράφοντας τους ύμνους της ενότητας.</p> <p>ε) Προσπαθούν, μόνοι τους, να συνθέσουν μία μικρή άσκηση, χρησιμοποιώντας και το γοργόν.</p> <p>στ) Ψάλλουν μονωδικά και χορωδικά τους ύμνους του β' μέρους της ενότητας.</p> <p>ζ) Προετοιμάζονται για τη Θ. Λειτουργία, μαθαίνοντας φράσεις από τα «Λειτουργικά» και το «Άξιον εστί» του Μουσικού Παραρτήματος.</p>
<p>10^η Διδακτική Ενότητα: ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΙ ΟΛΙΓΟΥ ΚΑΙ ΚΕΝΤΗΜΑΤΩΝ ΜΕ ΓΟΡΓΟΝ ΚΑΙ ΚΛΑΣΜΑ, ΥΜΝΟΙ ΕΞ' ΑΚΟΗΣ</p>
<p>Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα</p>
<p>Μετά την ολοκλήρωση αυτής της ενότητας, οι μαθητές θα είναι σε θέση:</p> <p>α) Να κατανοούν τη διαφορά μεταξύ των εν λόγω δύο συνδυασμών ολίγου και κεντημάτων.</p> <p>β) Να μπορούν να ψάλλουν τους δύο αυτούς συνδυασμούς.</p> <p>γ) Να γνωρίζουν συγκεκριμένους ύμνους εξ' ακοής.</p>
<p>Περιεχόμενα</p>
<p>α) Συνδυασμοί ολίγου και κεντημάτων με γοργόν και κλάσμα.</p> <p>β) Μέλη α' ήχου (σύντομου ειρμολογικού).</p> <p>γ) Πρακτική εκμάθηση: 1. «Χριστός γεννάται δοξάσατε», Ειμός Κανόνα Όρθρου Χριστουγέννων. 2. «Είδομεν το φως το αληθινόν», ύμνος απολύσεως.</p>
<p>Ενδεικτικές Δραστηριότητες</p>
<p>Οι μαθητές:</p> <p>α) Ψάλλουν ασκήσεις με γοργόν και κλάσμα σε διάφορους συνδυασμούς.</p> <p>β) Λειτουργούν αντίστροφα και προσπαθούν να γράψουν τελείως αναλυτικά ένα ύμνο που τους δίνει ο δάσκαλος, βάζοντας στη σωστή σειρά τους χαρακτήρες που έχουν μάθει μέχρι τώρα.</p> <p>γ) Προσπαθούν να ξαναγράψουν ένα ύμνο της ενότητας με διαφορετική ορθογραφία.</p> <p>δ) Ψάλλουν μονωδικά και χορωδικά τους ύμνους του β' μέρους της ενότητας.</p>

ε) Προετοιμάζονται για τη Θ. Λειτουργία, μαθαίνοντας φράσεις από τα «Λειτουργικά» και το «Άξιον εστίν» του Μουσικού Παραρτήματος.
11^η Διδακτική Ενότητα: ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΣ ΥΠΟΡΡΟΗΣ ΜΕ ΓΟΡΓΟΝ ΚΑΙ ΑΠΛΗ, ΥΜΝΟΙ ΕΞ' ΑΚΟΗΣ
Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα
Μετά την ολοκλήρωση αυτής της ενότητας, οι μαθητές θα είναι σε θέση: α) Να εκτελούν την υπορροή σε συνδυασμό με γοργόν. β) Να εκτελούν την υπορροή σε συνδυασμό με γοργόν και απλή. γ) Να έχουν μία πρώτη εικόνα του τρόπου αναγνώσεως των διάφορων αναγνωσμάτων στο ναό. δ) Να γνωρίζουν συγκεκριμένους ύμνους εξ' ακοής.
Περιεχόμενα
α) Συνδυασμός υπορροής με γοργόν και απλή. β) Μέλη α' ήχου (σύντομου ειρμολογικού). γ) Πρακτική εκμάθηση: «Μυστήριον ξένον», Ειρμός Κανόνα Όρθρου Χριστουγέννων. δ) Ανάγνωση Τρισαγίου κτλ.
Ενδεικτικές Δραστηριότητες
Οι μαθητές: α) Ψάλλουν ασκήσεις υπορροής με γοργόν. β) Ψάλλουν ύμνους που χρησιμοποιούν υπορροή με γοργόν. γ) Εξασκούνται στη σημειογραφία, αντιγράφοντας τους ύμνους της ενότητας. δ) Ακούν παλαιές ηχογραφήσεις από το Οικουμενικό Πατριαρχείο Κωνσταντινουπόλεως και παρατηρούν τον τρόπο ανάγνωσης. ε) Πειραματίζονται, προσπαθώντας να μιμηθούν τον τρόπο αυτό ανάγνωσης. στ) Ψάχνουν στο διαδίκτυο για αντίστοιχες ηχογραφήσεις. ζ) Ψάλλουν μονωδικά και χορωδικά τον ύμνο του β' μέρους της ενότητας. η) Προετοιμάζονται για τη Θ. Λειτουργία, μαθαίνοντας φράσεις από τα «Λειτουργικά» και το «Άξιον εστίν» του Μουσικού Παραρτήματος.
12^η Διδακτική Ενότητα: Η ΕΝΕΡΓΕΙΑ ΤΟΥ ΓΟΡΓΟΥ ΟΤΑΝ ΠΡΟΗΓΟΥΝΤΑΙ ΚΛΑΣΜΑ – ΑΠΛΗ – ΔΙΠΛΗ – ΤΡΙΠΛΗ, ΥΜΝΟΙ ΕΞ' ΑΚΟΗΣ
Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα
Μετά την ολοκλήρωση αυτής της ενότητας, οι μαθητές θα είναι σε θέση:

<p>α) Να εκτελούν το γοργό όταν προηγείται χαρακτήρας με κλάσμα, απλή, διπλή ή τριπλή.</p> <p>β) Να εντοπίζουν τις διαφορές στα ρυθμικά σχήματα με γοργόν.</p> <p>γ) Να αναγνώσουν σωστά και με εκκλησιαστικό τρόπο έναν απλό ψαλμό.</p> <p>δ) Να γνωρίζουν συγκεκριμένους ύμνους εξ' ακοής.</p>
Περιεχόμενα
<p>α) Η ενέργεια του γοργού όταν προηγούνται κλάσμα, απλή, διπλή, τριπλή.</p> <p>β) Μέλη α' ήχου (σύντομου ειρμολογικού).</p> <p>γ) Πρακτική εκμάθηση: «Η γέννησίς Σου, Χριστέ ο Θεός ημών», Απολυτίκιο Χριστουγέννων.</p> <p>δ) Ανάγνωση «Φως ιλαρόν», «Καταξίωσον Κύριε...».</p>
Ενδεικτικές Δραστηριότητες
<p>Οι μαθητές:</p> <p>α) Ψάλλουν ασκήσεις και ύμνους που περιέχουν διαφορετικούς συνδυασμούς του γοργού.</p> <p>β) Ξαναγράφουν αναλυτικά τα διάφορα ρυθμικά σχήματα των ύμνων.</p> <p>γ) Αναγινώσκουν, ένας ένας, προσπαθώντας να μιμηθούν το δάσκαλό τους καθώς και τις ηχογραφήσεις που τους προτείνει.</p> <p>δ) Ψάχνουν στο διαδίκτυο για αντίστοιχες ηχογραφήσεις.</p> <p>ε) Ψάλλουν μονωδιακά και χορωδιακά το ύμνο του β' μέρους της ενότητας.</p> <p>στ) Προετοιμάζονται για τη Θ. Λειτουργία, μαθαίνοντας φράσεις από τα «Λειτουργικά» και το «Άξιον εστίν» του Μουσικού Παραρτήματος.</p>
13^η Διδακτική Ενότητα: ΣΥΝΕΧΕΣ ΕΛΑΦΡΟΝ, ΥΜΝΟΙ ΕΞ' ΑΚΟΗΣ
Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα
<p>Μετά την ολοκλήρωση αυτής της ενότητας, οι μαθητές θα είναι σε θέση:</p> <p>α) Να αναγνωρίζουν και να ερμηνεύουν το συνεχές ελαφρόν.</p> <p>β) Να αναφέρουν τη διαφορά μεταξύ συνεχούς ελαφρού και υπορροής με γοργόν.</p> <p>γ) Να αντιλαμβάνονται το διαφορετικό τρόπο ανάγνωσης κάθε κατηγορίας ψαλμών.</p> <p>δ) Να γνωρίζουν συγκεκριμένους ύμνους εξ' ακοής.</p>
Περιεχόμενα
<p>α) Συνεχές ελαφρόν.</p> <p>β) Μέλη α' ήχου (σύντομου ειρμολογικού).</p> <p>γ) Πρακτική εκμάθηση: «Εις πάσαν την γην εξήλθεν ο φθόγγος σου», Απολυτίκιο Μ. Βασιλείου.</p> <p>δ) Ανάγνωση Κοντακίου, Οίκου, Συναξαρίου.</p>

Ενδεικτικές Δραστηριότητες
<p>Οι μαθητές:</p> <p>α) Ψάλλουν ασκήσεις και ύμνους με συνεχές ελαφρόν και συνεχές ελαφρόν με κλάσμα.</p> <p>β) Ακούν το δάσκαλο να ψάλλει και προσπαθούν να καταλάβουν εάν το παράδειγμά του γράφεται με συνεχές ελαφρόν ή με υπορροή με γοργόν.</p> <p>γ) Προσπαθούν να βρουν τη σωστή ορθογραφία στην άσκηση που γράφει ο δάσκαλος στον πίνακα.</p> <p>δ) Προσπαθούν να αναγινώσουν σωστά, διαφορετικά είδη ψαλμών.</p> <p>ε) Αντιγράφουν ένα Κοντάκιο, με το πολυτονικό σύστημα.</p> <p>στ) Ψάλλουν μονωδιακά και χορωδιακά τον ύμνο του β' μέρους της ενότητας.</p> <p>ζ) Προετοιμάζονται για τη Θ. Λειτουργία, μαθαίνοντας φράσεις από τα «Λειτουργικά» και το «Άξιον εστί» του Μουσικού Παραρτήματος.</p>
14^η Διδακτική Ενότητα: ΟΜΑΛΟΝ, ΥΜΝΟΙ ΕΞ' ΑΚΟΗΣ
Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα
<p>Μετά την ολοκλήρωση αυτής της ενότητας, οι μαθητές θα είναι σε θέση:</p> <p>α) Να αντιληφθούν ακουστικά κάποιες από τους τρόπους ερμηνείας του ομαλού.</p> <p>β) Να αναφέρουν τα ονόματα των χαρακτήρων ποιότητας που γνωρίζουν και να είναι σε θέση να τους σχεδιάζουν.</p> <p>γ) Να γνωρίζουν τις βασικές αρχές του ισοκρατήματος.</p> <p>δ) Να γνωρίζουν συγκεκριμένους ύμνους εξ' ακοής.</p>
Περιεχόμενα
<p>α) Ομαλόν.</p> <p>β) Μέλη α' ήχου (σύντομου ειρμολογικού).</p> <p>γ) Πρακτική εκμάθηση: «Εν Ιορδάνη βαπτιζομένου σου Κύριε», Απολυτίκιο Θεοφανείων.</p> <p>δ) Ισοκράτημα.</p>
Ενδεικτικές Δραστηριότητες
<p>Οι μαθητές:</p> <p>α) Ψάλλουν ύμνους με ομαλόν και προσπαθούν να μιμηθούν το δάσκαλό τους στον τρόπο ερμηνείας του.</p> <p>β) Ακούν τη χορωδία του Θρασυβούλου Στανίτσα και συζητούν με το δάσκαλό τους σχετικά με το ισοκράτημα.</p> <p>γ) Ψάχνουν στο διαδίκτυο για διαφορετικές προσεγγίσεις στην τεχνική του ισοκρατήματος και τις συζητούν στην τάξη.</p>

- δ) Διαλέγουν έναν ύμνο της ενότητας και προσπαθούν να γράψουν τη γραμμή του ισοκράτη, όπως ακριβώς γίνεται στο παράδειγμα του βιβλίου.
- ε) Χωρίζονται σε ψάλτες και ισοκράτες και ψάλλουν μονωδιακά και χορωδιακά τον ύμνο του β' μέρους της ενότητας.
- στ) Προετοιμάζονται για τη Θ. Λειτουργία, μαθαίνοντας φράσεις από τα «Λειτουργικά» και το «Άξιον εστί» του Μουσικού Παραρτήματος.

15^η -16^η Διδακτικές Ενότητες: ΥΠΕΡΒΑΤΕΣ ΑΝΑΒΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΒΑΣΕΙΣ ΔΥΟ ΚΑΙ ΤΡΙΩΝ ΦΩΝΩΝ, ΣΤΗΡΙΓΜΑΤΑ, ΥΜΝΟΙ ΕΞ' ΑΚΟΗΣ

Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα

Μετά την ολοκλήρωση αυτών των ενοτήτων, οι μαθητές θα είναι σε θέση:

- α) Να ψάλλουν μέλη με δίφωνες αναβάσεις και καταβάσεις.
- β) Να αναγνωρίζουν το ρόλο και τη λειτουργία των βασικών στηριγμάτων.
- γ) Να γνωρίζουν συγκεκριμένους ύμνους εξ' ακοής.

Περιεχόμενα

- α) Υπερβατές αναβάσεις και καταβάσεις.
- β) Υπερβατή ανάβαση και κατάβαση δύο φωνών.
- γ) Υπερβατή ανάβαση και κατάβαση τριών φωνών.
- δ) Στηρίγματα.
- ε) Μέλη α' ήχου (σύντομου ειρμολογικού).
- στ) Πρακτική εκμάθηση: 1. «Τους τρεις μεγίστους φωστήρας», Απολυτίκιο Τριών Ιεραρχών, 2. «Χαίρε Κεχαριτωμένη Θεοτόκε Παρθένη», Απολυτίκιο Υπαπαντής, 3. «Άγιος Κύριος ο Θεός ημών».

Ενδεικτικές Δραστηριότητες

Οι μαθητές:

- α) Ψάλλουν ασκήσεις και ύμνους με δίφωνες και τρίφωνες αναβάσεις και καταβάσεις.
- β) Προσπαθούν, ψάλλοντας, να τονίζουν με τη φωνή τους όπου υπάρχει στήριγμα.
- γ) Καλούνται να καταγράψουν στη μουσική σημειογραφία, ένα απλό ύμνο που ψάλλει ο δάσκαλός τους.
- δ) Εξασκούνται στη σημειογραφία, αντιγράφοντας κάποιους από τους ύμνους των ενοτήτων.
- ε) Ψάλλουν μονωδιακά και χορωδιακά τους ύμνους του β' μέρους των ενοτήτων.
- στ) Προετοιμάζονται για τη Θ. Λειτουργία, μαθαίνοντας φράσεις από τα «Λειτουργικά» και το «Άξιον εστί» του Μουσικού Παραρτήματος.

17^η Διδακτική Ενότητα: ΥΠΕΡΒΑΤΗ ΑΝΑΒΑΣΗ ΚΑΙ ΚΑΤΑΒΑΣΗ ΤΕΣΣΑΡΩΝ ΦΩΝΩΝ, ΥΜΝΟΙ ΕΞ' ΑΚΟΗΣ
Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα
Μετά την ολοκλήρωση αυτής της ενότητας, οι μαθητές θα είναι σε θέση: α) Να ψάλλουν ασκήσεις και μέλη με υπερβατές αναβάσεις και καταβάσεις τεσσάρων φωνών. β) Να έχουν μία γενική εικόνα όλων των χαρακτήρων ποιότητας. γ) Να γνωρίζουν συγκεκριμένους ύμνους εξ' ακοής.
Περιεχόμενα
α) Υπερβατή ανάβαση και κατάβαση τεσσάρων φωνών. β) Αντικένωμα. γ) Σύνδεσμος ή έτερον. δ) Μέλη α' ήχου (σύντομου ειρμολογικού). ε) Πρακτική εκμάθηση: 1. «Τη υπερμάχω», Κοντάκιο Ευαγγελισμού. 2. «Την τιμιωτέραν των χερουβίμ», ήχος δ'.
Ενδεικτικές Δραστηριότητες
Οι μαθητές: α) Ψάλλουν ασκήσεις και ύμνους με τετράφωνες αναβάσεις και καταβάσεις. β) Ακούν ηχογραφήσεις πατριαρχικών ψαλτών και προσπαθούν να εντοπίσουν στην ερμηνεία τους τους χαρακτήρες ποιότητας. γ) Εξασκούνται στη σημειογραφία, αντιγράφοντας τους ύμνους της ενότητας. δ) Χωρίζονται σε ψάλτες και ισοκράτες και ψάλλουν μονωδικά και χορωδικά τους ύμνους του β' μέρους της ενότητας. ε) Προετοιμάζονται για τη Θ. Λειτουργία, μαθαίνοντας φράσεις από τα «Λειτουργικά» και το «Άξιον εστί» του Μουσικού Παραρτήματος.
18^η Διδακτική Ενότητα: ΥΠΕΡΒΑΤΕΣ ΑΝΑΒΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΒΑΣΕΙΣ ΠΕΝΤΕ – ΕΞΙ ΚΑΙ ΕΠΤΑ ΦΩΝΩΝ, ΥΜΝΟΙ ΕΞ' ΑΚΟΗΣ
Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα
Μετά την ολοκλήρωση αυτής της ενότητας, οι μαθητές θα είναι σε θέση: α) Να ψάλλουν ασκήσεις και μέλη με υπερβατές αναβάσεις και καταβάσεις πέντε, έξι και επτά φωνών. β) Να γνωρίζουν συγκεκριμένους ύμνους εξ' ακοής.
Περιεχόμενα
α) Υπερβατές αναβάσεις και καταβάσεις πέντε, έξι, επτά φωνών. β) Μέλη α' ήχου (σύντομου ειρμολογικού).

<p>γ) Πρακτική εκμάθηση: 1. «Ανοίξω το στόμα μου», 2. «Άπας γηγενής», Ειρμολογικό Ευαγγελισμού.</p>
<p>Ενδεικτικές Δραστηριότητες</p>
<p>Οι μαθητές:</p> <p>α) Ψάλλουν ασκήσεις και ύμνους με πεντάφωνες, εξάφωνες και επτάφωνες αναβάσεις και καταβάσεις.</p> <p>β) Εξασκούνται στη σημειογραφία, αντιγράφοντας τους ύμνους της ενότητας.</p> <p>γ) Καλούνται να συνθέσουν μία δική τους μικρή μελωδία, χρησιμοποιώντας όσο το δυνατόν περισσότερες αναβάσεις και καταβάσεις.</p> <p>δ) Χωρίζονται σε ψάλτες και ισοκράτες και ψάλλουν μονωδικά και χορωδικά τους ύμνους του β' μέρους της ενότητας.</p> <p>ε) Προετοιμάζονται για τη Θ. Λειτουργία, μαθαίνοντας φράσεις από τα «Λειτουργικά» και το «Άξιον εστί» του Μουσικού Παραρτήματος.</p>
<p>19^η Διδακτική Ενότητα: ΔΙΑΣΤΗΜΑ, ΤΟΝΟΣ, ΠΟΛΥΧΟΡΔΟ, ΥΜΝΟΙ ΕΞ' ΑΚΟΗΣ</p>
<p>Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα</p>
<p>Μετά την ολοκλήρωση αυτής της ενότητας, οι μαθητές θα είναι σε θέση:</p> <p>α) Να κατανοούν την έννοια του διαστήματος.</p> <p>β) Να γνωρίζουν τα είδη των τόνων.</p> <p>γ) Να έχουν μία πρώτη εικόνα της έννοιας των πολυχόρδων, καθώς και των βασικών ειδών τους.</p> <p>δ) Να γνωρίζουν συγκεκριμένους ύμνους εξ' ακοής.</p>
<p>Περιεχόμενα</p>
<p>α) Διάστημα.</p> <p>β) Τόνος.</p> <p>γ) Πολύχορδο.</p> <p>δ) Μέλη α' ήχου (σύντομοι ειρμολογικοί).</p> <p>ε) Πρακτική εκμάθηση: «Σήμερον της σωτηρίας ημών το κεφάλαιον», Απολυτίκιο Ευαγγελισμού.</p>
<p>Ενδεικτικές Δραστηριότητες</p>
<p>Οι μαθητές:</p> <p>α) Ψάλλουν ύμνους σε α' ήχο (σύντομο ειρμολογικό).</p> <p>β) Εξασκούνται στα είδη τόνων, βάζοντας τα σε σειρά από το μικρότερο στο μεγαλύτερο και αντίστροφα.</p>

- γ) Ενώ ο δάσκαλος ψάλλει μικρές μικρές μουσικές φράσεις, προσπαθούν να αναγνωρίσουν σε ποιο πολύχορδο κινείται κάθε φορά.
- δ) Για να κατανοήσουν καλύτερα τα πολύχορδα, καλούνται να συνθέσουν από μία μικρή μελωδία στα πολύχορδα που έχει η ενότητα.
- ε) Χωρίζονται σε ψάλτες και ισοκράτες και ψάλλουν μονωδιακά και χορωδιακά τον ύμνο του β' μέρους της ενότητας.
- στ) Προετοιμάζονται για τη Θ. Λειτουργία, μαθαίνοντας φράσεις από τα «Λειτουργικά» και το «Άξιον εστί» του Μουσικού Παραρτήματος.

20^η Διδακτική Ενότητα: ΗΧΟΙ, ΓΕΝΗ, ΔΙΑΤΟΝΙΚΟ ΓΕΝΟΣ, ΥΜΝΟΙ ΕΞ' ΑΚΟΗΣ

Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα

Μετά την ολοκλήρωση αυτής της ενότητας, οι μαθητές θα είναι σε θέση:

- α) Να γνωρίζουν τα γένη καθώς και τους ήχους που ανήκουν στο καθένα από αυτά.
- β) Να γνωρίζουν να γράφουν τα διαστήματα και τις μαρτυρίες του διατονικού γένους.
- γ) Να γνωρίζουν συγκεκριμένους ύμνους εξ' ακοής.

Περιεχόμενα

- α) Ήχοι.
- β) Γένη.
- γ) Διατονικό γένος.
- δ) Μέλη α' ήχου (σύντομο ειρμολογικού).
- ε) Πρακτική εκμάθηση: «Αλληλούια», Ακολουθίας Νυμφίου.

Ενδεικτικές Δραστηριότητες

Οι μαθητές:

- α) Ψάλλουν ύμνους σε α' ήχο (σύντομο ειρμολογικό).
- β) Προσπαθούν να κατανοήσουν τη διαφορά μεταξύ δύο ή περισσότερων ήχων, ακούγοντας το δάσκαλο να ψάλλει τον ίδιο ύμνο σε διαφορετικούς ήχους.
- γ) Αντιγράφουν πολλές φορές τη διατονική κλίμακα με τα διαστήματά της.
- δ) Χωρίζονται σε ψάλτες και ισοκράτες και ψάλλουν μονωδιακά και χορωδιακά τον ύμνο του β' μέρους της ενότητας. Επίσης, εναλλάξ, εκφωνούν το στίχο από το αλληλούια, σύμφωνα με τις υποδείξεις του δασκάλου.
- ε) Προετοιμάζονται για τη Θ. Λειτουργία, μαθαίνοντας φράσεις από τα «Λειτουργικά» και το «Άξιον εστί» του Μουσικού Παραρτήματος.

21^η Διδακτική Ενότητα: ΣΥΣΤΑΤΙΚΑ ΤΩΝ ΗΧΩΝ, ΜΑΡΤΥΡΙΑ ΗΧΟΥ, ΥΜΝΟΙ ΕΞ' ΑΚΟΗΣ

Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα

Μετά την ολοκλήρωση αυτής της ενότητας, οι μαθητές θα είναι σε θέση: α) Να γνωρίζουν τα βασικά συστατικά των ήχων και τι ακριβώς είναι το καθένα. β) Να γνωρίζουν συγκεκριμένους ύμνους εξ' ακοής.
Περιεχόμενα
α) Συστατικά ήχων. β) Μαρτυρία ήχου ή αρκτική μαρτυρία. γ). Μέλη α' ήχου (σύντομου ειρμολογικού). δ) Πρακτική εκμάθηση: «Ίδού ο Νυμφίος έρχεται», Απολυτίκιο Μ. Δευτέρας.
Ενδεικτικές Δραστηριότητες
Οι μαθητές: α) Ψάλλουν ύμνους σε α' ήχο (σύντομο ειρμολογικό). β) Χωρίζονται σε ψάλτες και ισοκράτες και ψάλλουν μονωδιακά και χορωδιακά τον ύμνο του β' μέρους της ενότητας. γ) Προετοιμάζονται για τη Θ. Λειτουργία, μαθαίνοντας φράσεις από τα «Λειτουργικά» και το «Άξιον εστί» του Μουσικού Παραρτήματος.
22^η Διδακτική Ενότητα: ΕΙΔΗ ΨΑΛΜΩΔΙΑΣ, ΕΙΔΗ ΜΕΛΟΠΟΙΙΑΣ, ΣΥΝΤΟΜΟ ΕΙΡΜΟΛΟΓΙΚΟ ΕΙΔΟΣ ΜΕΛΟΠΟΙΙΑΣ, ΥΜΝΟΙ ΕΞ' ΑΚΟΗΣ
Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα
Μετά την ολοκλήρωση αυτής της ενότητας, οι μαθητές θα είναι σε θέση: α) Να γνωρίζουν τα βασικά είδη μελοποιίας. β) Να μπορούν να διακρίνουν τα είδη ψαλμωδίας. γ) Να μπορούν να αναγνωρίσουν το σύντομο ειρμολογικό είδος. δ) Να γνωρίζουν συγκεκριμένους ύμνους εξ' ακοής.
Περιεχόμενα
α) Είδη ψαλμωδίας. β) Είδη μελοποιίας. γ) Σύντομο ειρμολογικό είδος μελοποιίας. δ). Μέλη α' ήχου (σύντομου ειρμολογικού). ε) Πρακτική εκμάθηση: «Χριστός ανέστη».

Ενδεικτικές Δραστηριότητες
Οι μαθητές:
<p>α) Ψάλλουν ύμνους σε α' ήχο (σύντομο ειρμολογικό).</p> <p>β) Από το Μηναίο του ναού, βρίσκουν δύο ύμνους από κάθε κατηγορία ψαλμωδίας.</p> <p>γ) Προσπαθούν να καταλάβουν σε ποιο είδος μελοποιίας ανήκουν οι ύμνοι από τα φυλλάδια που τους μοιράζει ο δάσκαλος.</p> <p>δ) Ακούν εκκλησιαστικούς ύμνους από παλαιούς ψάλτες και προσπαθούν να καταλάβουν σε ποιο είδος μελοποιίας ψάλλουν.</p> <p>ε) Χωρίζονται σε ψάλτες και ισοκράτες και ψάλλουν μονωδικά και χορωδικά τον ύμνο του β' μέρους της ενότητας.</p> <p>στ) Προετοιμάζονται για τη Θ. Λειτουργία, μαθαίνοντας φράσεις από τα «Λειτουργικά» και το «Άξιον εστί» του Μουσικού Παραρτήματος.</p>
23^η - 24^η Διδακτικές Ενότητες: ΗΧΟΣ Α' (ΣΥΝΤΟΜΟΣ ΕΙΡΜΟΛΟΓΙΚΟΣ): ΘΕΩΡΙΑ – ΘΕΣΕΙΣ – ΜΕΛΗ, ΥΜΝΟΙ ΕΞ' ΑΚΟΗΣ
Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα
<p>Μετά την ολοκλήρωση αυτών των ενοτήτων, οι μαθητές θα είναι σε θέση:</p> <p>α) Να γνωρίζουν τη βασική Θεωρία του α' ήχου (σύντομου ειρμολογικού).</p> <p>β) Να γνωρίζουν τις βασικότερες Θέσεις του α' ήχου (σύντομου ειρμολογικού).</p> <p>γ) Να ψάλλουν με σχετική άνεση -πλέον- μέλη του α' ήχου (σύντομου ειρμολογικού).</p> <p>δ) Να γνωρίζουν συγκεκριμένους ύμνους εξ' ακοής.</p>
Περιεχόμενα
<p>α) Θέσεις.</p> <p>β) Ήχος α' (σύντομος ειρμολογικός). Θεωρία του ήχου.</p> <p>γ) Ήχος α' (σύντομος ειρμολογικός). Θέσεις του ήχου.</p> <p>δ) Μέλη α' ήχου (σύντομου ειρμολογικού).</p> <p>ε) Πρακτική εκμάθηση: 1. «Ο μονογενής Υιός και Λόγος του Θεού». 2. «Ως των αιχμαλώτων ελευθερωτής», Απολυτίκιο Αγ. Γεωργίου. 3. «Του Σταυρού σου τον τύπον», Απολυτίκιο Αγ. Κωνσταντίνου και Ελένης.</p>
Ενδεικτικές Δραστηριότητες
Οι μαθητές:
<p>α) Ψάλλουν ύμνους σε α' ήχο (σύντομο ειρμολογικό).</p> <p>β) Καλούνται να βρουν και να σημειώσουν πάνω στους ύμνους της ενότητας όλες τις γνωστές σε αυτούς μουσικές θέσεις.</p> <p>γ) Προσπαθούν να εξηγήσουν ο ένας στον άλλο τη Θεωρία του α' ήχου και, κυρίως, σε ποια πολύχορδα κινείται.</p>

- δ) Εξασκούνται στη σημειογραφία, αντιγράφοντας κάποιους από τους ύμνους των ενοτήτων.
- ε) Χωρίζονται σε ψάλτες και ισοκράτες και ψάλλουν μονωδικά και χορωδιακά τους ύμνους του β' μέρους των ενοτήτων.
- στ) Προετοιμάζονται για τη Θ. Λειτουργία, μαθαίνοντας φράσεις από τα «Λειτουργικά» και το «Άξιον εστί» του Μουσικού Παραρτήματος.

Β' ΤΑΞΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟΥ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

1^η – 2^η - 3^η – 4^η Διδακτικές Ενότητες: ΗΧΟΣ ΠΛ. Α' (ΣΥΝΤΟΜΟΣ ΕΙΡΜΟΛΟΓΙΚΟΣ): ΘΕΩΡΙΑ – ΘΕΣΕΙΣ – ΜΕΛΗ, ΦΘΟΡΕΣ, ΠΑΡΑΧΟΡΔΗ, ΜΑΡΤΥΡΙΕΣ ΦΘΟΓΓΩΝ, ΥΜΝΟΙ ΕΞ' ΑΚΟΗΣ

Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα

Μετά την ολοκλήρωση αυτών των ενοτήτων, οι μαθητές θα είναι σε θέση:

- α) Να ψάλλουν ύμνους σε ήχο πλ. α', σύντομο ειρμολογικό.
- β) Να κατανοούν το ρόλο και τη χρησιμότητα των φθोरών.
- γ) Να γνωρίζουν τι είναι παραχορδή και για ποιο λόγο χρησιμοποιείται.
- δ) Να γνωρίζουν συγκεκριμένους ύμνους εξ' ακοής.

Περιεχόμενα

- α) Ήχος πλ. α' (σύντομος ειρμολογικός). Θεωρία του ήχου.
- β) Ήχος πλ. α' (σύντομος ειρμολογικός). Θέσεις του ήχου.
- γ) Μέλη πλ. α' ήχου (σύντομου ειρμολογικού).
- δ) Φθορές.
- ε) Παραχορδή.
- στ) Διατονικές φθορές.
- ζ) Μαρτυρίες των φθόγγων.
- η) Σχέση των φθόγγων με τις μαρτυρίες.
- θ) Πρακτική εκμάθηση: 1. «Του λίθου σφραγισθέντος», Αναστάσιμο Απολυτίκιο, ήχος α'. 2. «Την τιμιωτέραν των χερουβίμ», ήχος α'. 3. Αναστάσιμα ευλογητάρια 1 & 2 (σύντομα).

Ενδεικτικές Δραστηριότητες

Οι μαθητές:

- α) Ψάλλουν ύμνους σε πλ. α' ήχο (σύντομο ειρμολογικό).

- β) Καλούνται να βρουν και να σημειώσουν πάνω στους ύμνους της ενότητας όλες τις γνωστές σε αυτούς μουσικές θέσεις.
- γ) Προσπαθούν να εξηγήσουν ο ένας στον άλλο τη Θεωρία του πλ. α' ήχου και, κυρίως, σε ποια πολύχορδα κινείται.
- δ) Εξασκούνται σε ασκήσεις με παραχορδές, βάζοντας κάθε φορά και τις ανάλογες μαρτυρίες.
- ε) Ακούν εκκλησιαστικούς ύμνους σε ήχο πλ. α' και προσπαθούν να εντοπίσουν τις θέσεις του.
- στ) Σε έναν ύμνο, καλούνται να βρουν και να σημειώσουν τις καταλήξεις του.
- ζ) Εξασκούνται στη σημειογραφία, αντιγράφοντας κάποιους από τους ύμνους των ενοτήτων.
- η) Καλούνται να γράψουν σε μουσική σημειογραφία αυτό που ψάλλει ο δάσκαλός τους.
- θ) Με τη βοήθεια του δασκάλου, βρίσκουν και σημειώνουν πάνω σε κάποιους από τους ύμνους της ενότητας τα κατάλληλα ισοκράτηματα. Έπειτα, χωρίζονται σε ψάλτες και ισοκράτες και τους ψάλλουν.
- ι) Χωρίζονται σε ψάλτες και ισοκράτες και ψάλλουν μονωδιακά και χορωδιακά τους ύμνους του β' μέρους των ενοτήτων.
- ια) Προετοιμάζονται για τη Θ. Λειτουργία, μαθαίνοντας φράσεις από το «Χερουβικό» του Μουσικού Παραρτήματος.

5^η – 6^η – 7^η – 8^η Διδακτικές Ενότητες: ΗΧΟΣ Δ' (ΣΥΝΤΟΜΟΣ ΕΙΡΜΟΛΟΓΙΚΟΣ): ΘΕΩΡΙΑ – ΘΕΣΕΙΣ – ΜΕΛΗ, ΕΛΞΕΙΣ, ΑΡΓΟΝ – ΔΙΑΡΓΟΝ – ΤΡΙΑΡΓΟΝ, ΥΜΝΟΙ ΕΞ' ΑΚΟΗΣ

Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα

Μετά την ολοκλήρωση αυτών των ενοτήτων, οι μαθητές θα είναι σε θέση:

- α) Να ψάλλουν ύμνους σε ήχο δ', σύντομο ειρμολογικό.
- β) Να κατανοούν το φαινόμενο των έλξεων.
- γ) Να αναγνωρίζουν και να εκτελούν το αργόν, το διάργον και το τρίαργον.
- δ) Να γνωρίζουν συγκεκριμένους ύμνους εξ' ακοής.

Περιεχόμενα

- α) Ήχος δ' (σύντομος ειρμολογικός). Θεωρία του ήχου.
- β) Ήχος δ' (σύντομος ειρμολογικός). Θέσεις του ήχου.
- γ) Μέλη δ' ήχου (σύντομου ειρμολογικού).
- δ) Έλξεις.
- ε) Αργόν, Δίαργον, Τρίαργον.
- στ) Πρακτική εκμάθηση: 1. Αναστάσιμα ευλογητάρια 3 (σύντομα). 2. «Τον συνάναρχον Λόγον», Αναστάσιμο Απολυτίκιο, ήχος πλ. α'. 3. «Ευφραινέσθω τα ουράνια», Αναστάσιμο Απολυτίκιο, ήχος γ'. 4. «Την ωραιότητα της παρθενίας σου», Κάθισμα Θεοτοκίο.

Ενδεικτικές Δραστηριότητες
<p>Οι μαθητές:</p> <p>α) Ψάλλουν ασκήσεις και ύμνους με αργόν, δίαργον και τρίαργον.</p> <p>β) Ψάλλουν ύμνους σε δ' ήχο (σύντομο ειρμολογικό).</p> <p>γ) Καλούνται να βρουν και να σημειώσουν πάνω στους ύμνους της ενότητας όλες τις γνωστές σε αυτούς μουσικές θέσεις.</p> <p>δ) Προσπαθούν να εξηγήσουν ο ένας στον άλλο τη Θεωρία του δ' ήχου και, κυρίως, σε ποια πολύχορδα κινείται.</p> <p>ε) Ακούν εκκλησιαστικούς ύμνους σε ήχο δ', από παλαιούς πατριαρχικούς ψάλτες και προσπαθούν να εντοπίσουν τις έλξεις.</p> <p>στ) Καλούνται να κυκλώσουν -σε συγκεκριμένους ύμνους- τα σημάδια που είναι με δίεση.</p> <p>ζ) Εξασκούνται στη σημειογραφία, αντιγράφοντας κάποιους από τους ύμνους των ενοτήτων.</p> <p>η) Καλούνται να γράψουν σε μουσική σημειογραφία αυτό που ψάλλει ο δάσκαλός τους.</p> <p>θ) Με τη βοήθεια του δασκάλου, βρίσκουν και σημειώνουν πάνω σε κάποιους από τους ύμνους της ενότητας τα κατάλληλα ισοκρατήματα. Έπειτα, χωρίζονται σε ψάλτες και ισοκράτες και τους ψάλλουν.</p> <p>ι) Χωρίζονται σε ψάλτες και ισοκράτες και ψάλλουν μονωδιακά και χορωδιακά τους ύμνους του β' μέρους των ενοτήτων.</p> <p>ια) Προετοιμάζονται για τη Θ. Λειτουργία, μαθαίνοντας φράσεις από το «Χερουβικό» του Μουσικού Παραρτήματος.</p>
9^η – 10^η – 11^η – 12^η Διδακτικές Ενότητες: ΗΧΟΣ ΠΛ. Δ' (ΣΥΝΤΟΜΟΣ ΕΙΡΜΟΛΟΓΙΚΟΣ): ΘΕΩΡΙΑ – ΘΕΣΕΙΣ – ΜΕΛΗ, ΜΟΥΣΙΚΟΣ ΤΟΝΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΤΟΝΙΖΟΜΕΝΕΣ ΣΥΛΛΑΒΕΣ, ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΟΛΙΓΟΥ – ΠΕΤΑΣΤΗΣ – ΚΕΝΤΗΜΑΤΩΝ, ΥΜΝΟΙ ΕΞ' ΑΚΟΗΣ
Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα
<p>Μετά την ολοκλήρωση αυτών των ενοτήτων, οι μαθητές θα είναι σε θέση:</p> <p>α) Να ψάλλουν ύμνους σε ήχο πλ. δ', σύντομο ειρμολογικό.</p> <p>β) Να γνωρίζουν τις διαφορές ανάμεσα σε ολίγον, πεταστή και κεντημάτων.</p> <p>γ) Να ψάλλουν προσπαθώντας να τονίζουν καλύτερα το ποιητικό κείμενο των ύμνων.</p> <p>δ) Να γνωρίζουν συγκεκριμένους ύμνους εξ' ακοής.</p>
Περιεχόμενα
<p>α) Ήχος πλ. δ' (σύντομος ειρμολογικός). Θεωρία του ήχου.</p> <p>β) Ήχος πλ. δ' (σύντομος ειρμολογικός). Θέσεις του ήχου.</p> <p>γ) Μέλη πλ. δ' ήχου (σύντομου ειρμολογικού).</p>

<p>δ) Διαφορές ολίγου – πεταστής – κεντημάτων.</p> <p>ε) Μουσικός τονισμός και τονιζόμενες συλλαβές.</p> <p>στ) Συνδυασμός υπερβατών αναβάσεων με κεντήματα.</p> <p>ζ) Δύο απόστροφοι.</p> <p>η) Πρακτική εκμάθηση: 1. «Απόστολοι εκ περάτων», Παρακλήσεων (σύντομα). 2. «Απόστολοι εκ περάτων», Παρακλήσεων (αργά). 3. «Ακατάληπτον εστίν», Μεγαλυνάρια Υπαπαντής. 4. «Την τιμιωτέραν των χερουβίμ», ήχος γ'.</p>
Ενδεικτικές Δραστηριότητες
<p>Οι μαθητές:</p> <p>α) Ψάλλουν ύμνους σε πλ. δ' ήχο (σύντομο ειρμολογικό).</p> <p>β) Καλούνται να βρουν και να σημειώσουν πάνω στους ύμνους της ενότητας όλες τις γνωστές σε αυτούς μουσικές θέσεις.</p> <p>γ) Προσπαθούν να βρουν και να σημειώσουν τα πολύχορδα που εντοπίζουν σε έναν από τους ύμνους της ενότητας.</p> <p>δ) Ακούν εκκλησιαστικούς ύμνους σε ήχο πλ. δ', από παλαιούς παραδοσιακούς ψάλτες και συζητούν με το δάσκαλό τους σχετικά με το μουσικό τονισμό.</p> <p>ε) Λύνουν ασκήσεις ορθογραφίας, όπου καλούνται να συμπληρώσουν το κενό με το σωστό σημάδι αναβάσεως μίας φωνής (ολίγον, πεταστή ή κεντήματα).</p> <p>στ) Εξασκούνται στη σημειογραφία, αντιγράφοντας κάποιους από τους ύμνους των ενοτήτων.</p> <p>ζ) Καλούνται να γράψουν σε μουσική σημειογραφία αυτό που ψάλλει ο δάσκαλός τους.</p> <p>η) Καλούνται να συνθέσουν στον ήχο λίγες μουσικές φράσεις, προσπαθώντας να πετύχουν τον καλύτερο δυνατό τονισμό.</p> <p>θ) Με τη βοήθεια του δασκάλου, βρίσκουν και σημειώνουν πάνω σε κάποιους από τους ύμνους της ενότητας τα κατάλληλα ισοκρατήματα. Έπειτα, χωρίζονται σε ψάλτες και ισοκράτες και τους ψάλλουν.</p> <p>ι) Χωρίζονται σε ψάλτες και ισοκράτες και ψάλλουν μονωδικά και χορωδικά τους ύμνους του β' μέρους των ενοτήτων.</p> <p>ια) Προετοιμάζονται για τη Θ. Λειτουργία, μαθαίνοντας φράσεις από το «Χερουβικό» του Μουσικού Παραρτήματος.</p>
13^η Διδακτική Ενότητα: ΗΧΟΣ ΠΛ. Δ' ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΟΝ ΓΑ (ΣΥΝΤΟΜΟΣ ΕΙΡΜΟΛΟΓΙΚΟΣ): ΘΕΩΡΙΑ – ΜΕΛΗ, ΥΜΝΟΙ ΕΞ' ΑΚΟΗΣ
Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα
<p>Μετά την ολοκλήρωση αυτής της ενότητας, οι μαθητές θα είναι σε θέση:</p> <p>α) Να ψάλλουν ύμνους σε ήχο πλ. δ' εκ του γα, σύντομο ειρμολογικό.</p> <p>β) Να γνωρίζουν συγκεκριμένους ύμνους εξ' ακοής.</p>

Περιεχόμενα
<p>α) Ήχος πλ. δ' εκ του γα (σύντομος ειρμολογικός). Θεωρία του ήχου.</p> <p>β) Μέλη πλ. δ' ήχου εκ του γα (σύντομου ειρμολογικού).</p> <p>γ) Πρακτική εκμάθηση: «Η παρθένος σήμερα», Κοντάκιο Χριστουγέννων.</p>
Ενδεικτικές Δραστηριότητες
<p>Οι μαθητές:</p> <p>α) Ψάλλουν ύμνους σε πλ. δ' ήχο, εκ του γα (σύντομο ειρμολογικό).</p> <p>β) Προσπαθούν να εξηγήσουν ο ένας στον άλλο τη Θεωρία του πλ. δ' ήχου εκ του γα και, κυρίως, σε ποια πολύχορδα κινείται.</p> <p>γ) Ακούν εκκλησιαστικούς ύμνους σε ήχο πλ. δ' εκ του γα, από παλαιούς παραδοσιακούς ψάλτες.</p> <p>δ) Προσπαθούν να καταλάβουν ποια μέλη -από αυτά που τους ψάλλει ο δάσκαλος- ανήκουν στον πλ. δ' ήχο, εκ του γα.</p> <p>ε) Χωρίζονται σε ψάλτες και ισοκράτες και ψάλλουν μονωδιακά και χορωδιακά τους ύμνους του β' μέρους της ενότητας.</p> <p>στ) Προετοιμάζονται για τη Θ. Λειτουργία, μαθαίνοντας φράσεις από το «Χερουβικό» του Μουσικού Παραρτήματος.</p>
14^η - 15^η - 16^η Διδακτικές Ενότητες: ΕΝΑΡΜΟΝΙΟ ΓΕΝΟΣ, ΗΧΟΣ ΒΑΡΥΣ (ΣΥΝΤΟΜΟΣ ΕΙΡΜΟΛΟΓΙΚΟΣ): ΘΕΩΡΙΑ – ΘΕΣΕΙΣ – ΜΕΛΗ, ΥΜΝΟΙ ΕΞ' ΑΚΟΗΣ
Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα
<p>Μετά την ολοκλήρωση αυτών των ενοτήτων, οι μαθητές θα είναι σε θέση:</p> <p>α) Να ψάλλουν ύμνους σε ήχο βαρύ, σύντομο ειρμολογικό.</p> <p>β) Να γνωρίζουν συγκεκριμένους ύμνους εξ' ακοής.</p>
Περιεχόμενα
<p>α) Εναρμόνιο γένος.</p> <p>β) Εναρμόνια φθορά.</p> <p>γ) Εναρμόνιες μαρτυρίες.</p> <p>δ) Ήχος βαρύς (σύντομος ειρμολογικός). Θεωρία του ήχου.</p> <p>ε) Ήχος βαρύς (σύντομος ειρμολογικός). Θέσεις του ήχου.</p> <p>στ) Μέλη βαρέως ήχου (σύντομου ειρμολογικού).</p> <p>ζ) Πρακτική εκμάθηση: 1. «Σταυρόν χαράξας Μωσής», Ειρμός Κανόνα Υψώσεως Τιμίου Σταυρού. 2. «Την τιμιωτέραν των χερουβίμ», ήχος πλ. δ' εκ του γα. 3. «Εξ' ύψους κατήλθες ο εύσπλαγχνος», Αναστάσιμο Απολυτίκιο, ήχος πλ. δ'. 4. «Κατέλυσας τω Σταυρώ Σου τον θάνατον», Αναστάσιμο Απολυτίκιο, ήχος βαρύς.</p>

Ενδεικτικές Δραστηριότητες
<p>Οι μαθητές:</p> <p>α) Ψάλλουν ύμνους σε βαρύ ήχο (σύντομο ειρμολογικό).</p> <p>β) Καλούνται να βρουν και να σημειώσουν πάνω στους ύμνους της ενότητας όλες τις γνωστές σε αυτούς μουσικές θέσεις.</p> <p>γ) Προσπαθούν να βρουν και να σημειώσουν τα πολύχρδα που εντοπίζουν σε έναν από τους ύμνους της ενότητας.</p> <p>δ) Ακούν εκκλησιαστικούς ύμνους σε ήχο βαρύ, από παλαιούς παραδοσιακούς ψάλτες και συζητούν με το δάσκαλό τους σχετικά με το μουσικό τονισμό.</p> <p>ε) Λύνουν ασκήσεις ορθογραφίας, όπου καλούνται να συμπληρώσουν το κενό με το σωστό σημάδι αναβάσεως μίας φωνής (ολίγον, πεταστή ή κεντήματα).</p> <p>στ) Εξασκούνται στη σημειογραφία, αντιγράφοντας κάποιους από τους ύμνους των ενοτήτων.</p> <p>ζ) Καλούνται να γράψουν σε μουσική σημειογραφία αυτό που ψάλλει ο δάσκαλός τους.</p> <p>η) Με τη βοήθεια του δασκάλου, βρίσκουν και σημειώνουν πάνω σε κάποιους από τους ύμνους της ενότητας τα κατάλληλα ισοκράτηματα. Έπειτα, χωρίζονται σε ψάλτες και ισοκράτες και τους ψάλλουν.</p> <p>θ) Χωρίζονται σε ψάλτες και ισοκράτες και ψάλλουν μονωδιακά και χορωδιακά τους ύμνους του β' μέρους των ενοτήτων.</p> <p>ι) Προετοιμάζονται για τη Θ. Λειτουργία, μαθαίνοντας φράσεις από το «Χερουβικό» του Μουσικού Παραρτήματος.</p>
17^η - 18^η – 19^η Διδακτικές Ενότητες: ΗΧΟΣ Γ' (ΣΥΝΤΟΜΟΣ ΕΙΡΜΟΛΟΓΙΚΟΣ): ΘΕΩΡΙΑ – ΘΕΣΕΙΣ – ΜΕΛΗ, ΔΙΑΡΚΗΣ ΥΦΕΣΗ ΚΑΙ ΔΙΕΣΗ, ΥΜΝΟΙ ΕΞ' ΑΚΟΗΣ
Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα
<p>Μετά την ολοκλήρωση αυτών των ενοτήτων, οι μαθητές θα είναι σε θέση:</p> <p>α) Να ψάλλουν ύμνους σε ήχο βαρύ, σύντομο ειρμολογικό.</p> <p>β) Να γνωρίζουν την ενέργεια της διαρκούς υφέσεως και διέσεως.</p> <p>γ) Να γνωρίζουν συγκεκριμένους ύμνους εξ' ακοής.</p>
Περιεχόμενα
<p>α) Διαρκής ύφεση.</p> <p>β) Διαρκής διέση.</p> <p>γ) Ήχος γ' (σύντομος ειρμολογικός). Θεωρία του ήχου.</p> <p>δ) Ήχος γ' (σύντομος ειρμολογικός). Θέσεις του ήχου.</p> <p>ε) Μέλη γ' ήχου (σύντομου ειρμολογικού).</p>

<p>στ) Πρακτική εκμάθηση: 1. «Χιτώνα μοι παράσχου φωτεινόν», Βαπτίσεως. 2. «Μυστικώς ει Θεοτόκε παράδεισος», Ειρμός Κανόνα Υψώσεως Τιμίου Σταυρού. 3. Δοξολογία 1 (σύντομη), ήχος πλ. δ'.</p>
<p>Ενδεικτικές Δραστηριότητες</p>
<p>Οι μαθητές:</p> <p>α) Ψάλλουν ύμνους σε γ' ήχο (σύντομο ειρμολογικό).</p> <p>β) Καλούνται να βρουν και να σημειώσουν πάνω στους ύμνους της ενότητας όλες τις γνωστές σε αυτούς μουσικές θέσεις.</p> <p>γ) Προσπαθούν να βρουν και να σημειώσουν τα πολύχορδα που εντοπίζουν σε έναν από τους ύμνους της ενότητας.</p> <p>δ) Βρίσκουν τις διαφορές μεταξύ των τριών ηχητικών που ακούνε από το δάσκαλό τους («Θεός Κύριος» σε ήχο γ', βαρύ και πλ. δ' εκ του γα).</p> <p>ε) Συζητούν με το δάσκαλο τις ιδιαιτερότητες των διαστημάτων του ήχου.</p> <p>στ) Εξασκούνται στη σημειογραφία, αντιγράφοντας κάποιους από τους ύμνους των ενοτήτων.</p> <p>ζ) Με τη βοήθεια του δασκάλου, βρίσκουν και σημειώνουν πάνω σε κάποιους από τους ύμνους της ενότητας τα κατάλληλα ισοκράτηματα. Έπειτα, χωρίζονται σε ψάλτες και ισοκράτες και τους ψάλλουν.</p> <p>η) Χωρίζονται σε ψάλτες και ισοκράτες και ψάλλουν μονωδικά και χορωδικά τους ύμνους του β' μέρους των ενοτήτων.</p> <p>θ) Προετοιμάζονται για τη Θ. Λειτουργία, μαθαίνοντας φράσεις από το «Χερουβικό» του Μουσικού Παραρτήματος.</p>
<p>20^η - 21^η - 22^η - 23^η Διδακτικές Ενότητες: ΧΡΩΜΑΤΙΚΟ ΓΕΝΟΣ, ΗΧΟΣ ΠΛ. Β' (ΣΥΝΤΟΜΟΣ ΕΙΡΜΟΛΟΓΙΚΟΣ): ΘΕΩΡΙΑ - ΘΕΣΕΙΣ - ΜΕΛΗ, ΥΜΝΟΙ ΕΞ' ΑΚΟΗΣ</p>
<p>Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα</p>
<p>Μετά την ολοκλήρωση αυτής της ενότητας, οι μαθητές θα είναι σε θέση:</p> <p>α) Να ψάλλουν ύμνους σε ήχο πλ. β', σύντομο ειρμολογικό.</p> <p>β) Να γνωρίζουν τις χρωματικές φθορές και μαρτυρίες του β' ήχου.</p> <p>γ) Να γνωρίζουν συγκεκριμένους ύμνους εξ' ακοής.</p>
<p>Περιεχόμενα</p>
<p>α) Χρωματικό γένος.</p> <p>β) Διαστήματα, μαρτυρίες, φθορές β' ήχου.</p> <p>γ) Ήχος πλ. β' (σύντομος ειρμολογικός). Θεωρία του ήχου.</p> <p>δ) Ήχος πλ. β' (σύντομος ειρμολογικός). Θέσεις του ήχου.</p> <p>ε) Μέλη πλ. β' ήχου (σύντομου ειρμολογικού).</p>

<p>στ) Πρακτική εκμάθηση: 1. «Αναστάσεως ημέρα», Ειρμός Κανόνα Αναστάσεως. 2. «Ο άγγελος εβόα... Φωτίζου, φωτίζου», Ειρμός Κανόνα Αναστάσεως. 3. «Εν τη γεννήσει την παρθενίαν εφύλαξας», Απολυτίκιο Κοιμήσεως Θεοτόκου.</p>
<p>Ενδεικτικές Δραστηριότητες</p>
<p>Οι μαθητές:</p> <p>α) Αντιγράφουν πολλές φορές τις φθορές και μαρτυρίες του β' ήχου και τις μαθαίνουν απ' έξω.</p> <p>β) Ψάλλουν ύμνους σε πλ. β' ήχο (σύντομο ειρμολογικό).</p> <p>γ) Καλούνται να βρουν και να σημειώσουν πάνω στους ύμνους της ενότητας όλες τις γνωστές σε αυτούς μουσικές θέσεις.</p> <p>δ) Σημειώνουν τα πολύχορδα που εντοπίζουν σε έναν από τους ύμνους της ενότητας.</p> <p>ε) Ακούν εκκλησιαστικούς ύμνους σε ήχο πλ. β', από παλαιούς παραδοσιακούς ψάλτες.</p> <p>στ) Εξασκούνται στη σημειογραφία, αντιγράφοντας κάποιους από τους ύμνους των ενοτήτων.</p> <p>ζ) Καλούνται να γράψουν σε μουσική σημειογραφία αυτό που ψάλλει ο δάσκαλός τους.</p> <p>η) Χωρίζονται σε ψάλτες και ισοκράτες και ψάλλουν μονωδιακά και χορωδιακά τους ύμνους του β' μέρους των ενοτήτων.</p> <p>θ) Προετοιμάζονται για τη Θ. Λειτουργία, μαθαίνοντας φράσεις από το «Χερουβικό» του Μουσικού Παραρτήματος.</p>
<p>24^η Διδακτική Ενότητα: ΙΔΙΑΙΤΕΡΑ ΜΕΛΗ, ΥΜΝΟΙ ΕΞ' ΑΚΟΗΣ</p>
<p>Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα</p>
<p>Μετά την ολοκλήρωση αυτής της ενότητας, οι μαθητές θα είναι σε θέση:</p> <p>α) Γνωρίζουν λεπτομέρειες για κάποια μέλη που παρουσιάζουν ιδιαιτερότητες στα διαστήματά τους.</p> <p>β) Να γνωρίζουν συγκεκριμένους ύμνους εξ' ακοής.</p>
<p>Περιεχόμενα</p>
<p>α) Ιδιαίτερα μέλη</p> <p>β) Πρακτική εκμάθηση: «Μετεμορφώθης εν τω όρει Χριστέ ο Θεός», Απολυτίκιο Μεταμορφώσεως.</p>
<p>Ενδεικτικές Δραστηριότητες</p>
<p>Οι μαθητές:</p> <p>α) Καλούνται να ξαναγράψουν έναν ύμνο του βιβλίου, χρησιμοποιώντας διαφορετικό τρόπο επισήμανσης της αλλαγής των διαστημάτων του ήχου.</p> <p>β) Χωρίζονται σε ψάλτες και ισοκράτες και ψάλλουν μονωδιακά και χορωδιακά τον ύμνο του β' μέρους της ενότητας.</p>

γ) Προετοιμάζονται για τη Θ. Λειτουργία, μαθαίνοντας φράσεις από το «Χερουβικό» του Μουσικού Παραρτήματος.

Γ' ΤΑΞΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟΥ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

1^η – 2^η – 3^η Διδακτικές Ενότητες: ΗΧΟΣ Β' (ΣΥΝΤΟΜΟΣ ΕΙΡΜΟΛΟΓΙΚΟΣ): ΘΕΩΡΙΑ – ΘΕΣΕΙΣ – ΜΕΛΗ, ΥΜΝΟΙ ΕΞ' ΑΚΟΗΣ

Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα

Μετά την ολοκλήρωση αυτών των ενοτήτων, οι μαθητές θα είναι σε θέση:

- α) Να ψάλλουν ύμνους σε ήχο β', σύντομο ειρμολογικό.
- β) Να γνωρίζουν τις χρωματικές φθορές και μαρτυρίες του πλ. β' ήχου.
- γ) Να γνωρίζουν συγκεκριμένους ύμνους εξ' ακοής.

Περιεχόμενα

- α) Χρωματικό γένος.
- β) Διαστήματα, μαρτυρίες, φθορές πλ. β' ήχου.
- γ) Ήχος β' (σύντομος ειρμολογικός). Θεωρία του ήχου.
- δ) Ήχος β' (σύντομος ειρμολογικός). Θέσεις του ήχου.
- ε) Μέλη β' ήχου (σύντομου ειρμολογικού).
- στ) Πρακτική εκμάθηση: 1. «Το φαιδρόν της αναστάσεως κήρυγμα», Αναστάσιμο Απολυτίκιο, ήχος δ'. 2. «Ότε κατήλθες προς τον θάνατον», Αναστάσιμο Απολυτίκιο, ήχος β'. 3. «Αγγελικαί δυνάμεις επί το μνήμα σου», Αναστάσιμο Απολυτίκιο, ήχος πλ. β'.

Ενδεικτικές Δραστηριότητες

Οι μαθητές:

- α) Αντιγράφουν πολλές φορές τις φθορές και μαρτυρίες του πλ. β' ήχου και τις μαθαίνουν απ' έξω.
- β) Ψάλλουν ύμνους σε β' ήχο (σύντομο ειρμολογικό).
- γ) Καλούνται να βρουν και να σημειώσουν πάνω στους ύμνους της ενότητας όλες τις γνωστές σε αυτούς μουσικές θέσεις.
- δ) Σημειώνουν τα πολύχορδα που εντοπίζουν σε έναν από τους ύμνους της ενότητας.
- ε) Ακούν εκκλησιαστικούς ύμνους σε ήχο β', από παλαιούς παραδοσιακούς ψάλτες.
- στ) Εξασκούνται στη σημειογραφία, αντιγράφοντας κάποιους από τους ύμνους των ενοτήτων.
- ζ) Λύνουν ασκήσεις με φθορές για να εξασκηθούν στις αλλαγές των διαστημάτων, αλλάζοντας και τις μαρτυρίες, όπου αυτό χρειάζεται.

<p>η) Καλούνται να γράψουν σε μουσική σημειογραφία αυτό που ψάλλει ο δάσκαλός τους.</p> <p>θ) Χωρίζονται σε ψάλτες και ισοκράτες και ψάλλουν μονωδικά και χορωδικά τους ύμνους του β' μέρους των ενοτήτων.</p> <p>ι) Προετοιμάζονται για τη Θ. Λειτουργία, μαθαίνοντας φράσεις από το «Κοινωνικό» του Μουσικού Παραρτήματος.</p>
<p>4^η – 5^η – 6^η Διδακτικές Ενότητες: ΣΤΙΧΗΡΑΡΙΚΟ ΕΙΔΟΣ ΜΕΛΟΠΟΙΙΑΣ, ΗΧΟΣ Α' (ΣΥΝΤΟΜΟΣ ΣΤΙΧΗΡΑΡΙΚΟΣ): ΘΕΩΡΙΑ – ΘΕΣΕΙΣ – ΜΕΛΗ, ΥΜΝΟΙ ΕΞ' ΑΚΟΗΣ</p>
<p>Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα</p>
<p>Μετά την ολοκλήρωση αυτών των ενοτήτων, οι μαθητές θα είναι σε θέση:</p> <p>α) Να ψάλλουν ύμνους σε ήχο α', σύντομο στιχηραρικό.</p> <p>β) Να γνωρίζουν συγκεκριμένους ύμνους εξ' ακοής.</p>
<p>Περιεχόμενα</p>
<p>α) Στιχηραρικό είδος μελοποιίας.</p> <p>β) Ήχος α' (σύντομος στιχηραρικός). Θεωρία του ήχου.</p> <p>γ) Ήχος α' (σύντομος στιχηραρικός). Θέσεις του ήχου.</p> <p>δ) Μέλη α' ήχου (σύντομου στιχηραρικού).</p> <p>ε) Πρακτική εκμάθηση: 1. «Τοις μαθητές συνέλθωμεν», Εωθινό Εξαποστειλάριο. 2. «Προστασία των χριστιανών ακαταίσχυντε», Κοντάκιο. 3. Τρισάγιο Θ. Λειτουργίας (αργό). 4. «Τον Σταυρόν Σου».</p>
<p>Ενδεικτικές Δραστηριότητες</p>
<p>Οι μαθητές:</p> <p>α) Ψάλλουν ύμνους σε α' ήχο (σύντομο στιχηραρικό).</p> <p>β) Καλούνται να βρουν και να σημειώσουν πάνω στους ύμνους της ενότητας όλες τις γνωστές σε αυτούς μουσικές θέσεις.</p> <p>γ) Προσπαθούν να βρουν και να σημειώσουν τα πολύχορδα που εντοπίζουν σε έναν από τους ύμνους της ενότητας.</p> <p>δ) Ακούν σχετικούς εκκλησιαστικούς ύμνους από παλαιούς πατριαρχικούς ψάλτες.</p> <p>ε) Εξασκούνται στη σημειογραφία, αντιγράφοντας κάποιους από τους ύμνους των ενοτήτων.</p> <p>στ) Με τη βοήθεια του δασκάλου, βρίσκουν και σημειώνουν πάνω σε κάποιους από τους ύμνους της ενότητας τα κατάλληλα ισοκρατήματα. Έπειτα, χωρίζονται σε ψάλτες και ισοκράτες και τους ψάλλουν.</p> <p>ζ) Χωρίζονται σε ψάλτες και ισοκράτες και ψάλλουν μονωδικά και χορωδικά τους ύμνους του β' μέρους των ενοτήτων.</p> <p>η) Προετοιμάζονται για τη Θ. Λειτουργία, μαθαίνοντας φράσεις από το «Κοινωνικό» του Μουσικού Παραρτήματος.</p>

7^η -8^η -9^η Διδακτικές Ενότητες: ΗΧΟΣ Δ' (ΣΥΝΤΟΜΟΣ ΣΤΙΧΗΡΑΡΙΚΟΣ): ΘΕΩΡΙΑ – ΘΕΣΕΙΣ – ΜΕΛΗ, ΥΜΝΟΙ ΕΞ' ΑΚΟΗΣ
Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα
Μετά την ολοκλήρωση αυτών των ενότητων, οι μαθητές θα είναι σε θέση: α) Να ψάλλουν ύμνους σε ήχο δ', σύντομο στιχηραρικό. β) Να ψάλλουν προσπαθώντας να τονίζουν καλύτερα το ποιητικό κείμενο των ύμνων. γ) Να γνωρίζουν συγκεκριμένους ύμνους εξ' ακοής.
Περιεχόμενα
α) Ήχος δ' (σύντομος στιχηραρικός). Θεωρία του ήχου. β) Ήχος δ' (σύντομος στιχηραρικός). Θέσεις του ήχου. γ) Μέλη δ' ήχου (σύντομου στιχηραρικού). δ) Πρακτική εκμάθηση: 1. «Μετά πνευμάτων δικαίων» κτλ, Τρισάγιο Νεκρώσιμο. 2. «Οίκος του Ευφραθά», Πρόλογος και Προσόμοια. 3. «Τον τάφον Σου Σωτήρ», Πρόλογος.
Ενδεικτικές Δραστηριότητες
Οι μαθητές: α) Ψάλλουν ύμνους σε δ' ήχο (σύντομο στιχηραρικό). β) Καλούνται να βρουν και να σημειώσουν πάνω στους ύμνους της ενότητας όλες τις γνωστές σε αυτούς μουσικές θέσεις. γ) Προσπαθούν να βρουν και να σημειώσουν τα πολύχορδα που εντοπίζουν σε έναν από τους ύμνους της ενότητας. δ) Ακούν σχετικούς εκκλησιαστικούς ύμνους από παλαιούς πατριαρχικούς ψάλτες και παρατηρούν πως τονίζουν τις μουσικές φράσεις. ε) Ακούν το δάσκαλό τους να ψάλλει την ίδια θέση με διαφορετικούς τονισμούς και συζητούν ποιος τονισμός είναι ο καλύτερος και γιατί. στ) Εξασκούνται στη σημειογραφία, αντιγράφοντας κάποιους από τους ύμνους των ενότητων. ζ) Με τη βοήθεια του δασκάλου, βρίσκουν και σημειώνουν πάνω σε κάποιους από τους ύμνους της ενότητας τα κατάλληλα ισοκράτηματα. Έπειτα, χωρίζονται σε ψάλτες και ισοκράτες και τους ψάλλουν. η) Ψάλλουν -φράση φράση- τους Προλόγους και, στη συνέχεια, προσπαθούν να ψάλλουν τα Προσόμοια, σύμφωνα με τον τρόπο που περιγράφεται στην ενότητα. θ) Προετοιμάζονται για τη Θ. Λειτουργία, μαθαίνοντας φράσεις από το «Κοινωνικό» του Μουσικού Παραρτήματος.

10^η – 11^η Διδακτικές Ενότητες: ΗΧΟΣ ΠΛ. Δ' (ΣΥΝΤΟΜΟΣ ΣΤΙΧΗΡΑΡΙΚΟΣ): ΘΕΩΡΙΑ – ΘΕΣΕΙΣ – ΜΕΛΗ, ΥΜΝΟΙ ΕΞ' ΑΚΟΗΣ
Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα
Μετά την ολοκλήρωση αυτών των ενοτήτων, οι μαθητές θα είναι σε θέση: α) Να ψάλλουν ύμνους σε ήχο πλ. δ', σύντομο στιχηραρικό. β) Να γνωρίζουν συγκεκριμένους ύμνους εξ' ακοής.
Περιεχόμενα
α) Ήχος πλ. δ' (σύντομος στιχηραρικός). Θεωρία του ήχου. β) Ήχος πλ. δ' (σύντομος στιχηραρικός). Θέσεις του ήχου. γ) Μέλη πλ. δ' ήχου (σύντομου στιχηραρικού). δ) Πρακτική εκμάθηση: 1. «Τον Τάφον Σου Σωτήρ», Προσόμοια. 2. «Ταχύ προκατάλαβε», Πρόλογος και Προσόμοια.
Ενδεικτικές Δραστηριότητες
Οι μαθητές: α) Ψάλλουν ύμνους σε πλ. δ' ήχο (σύντομο στιχηραρικό). β) Καλούνται να βρουν και να σημειώσουν πάνω στους ύμνους της ενότητας όλες τις γνωστές σε αυτούς μουσικές θέσεις. γ) Προσπαθούν να βρουν και να σημειώσουν τα πολύχορδα που εντοπίζουν σε έναν από τους ύμνους της ενότητας. δ) Ακούν σχετικούς εκκλησιαστικούς ύμνους από παλαιούς πατριαρχικούς ψάλτες. ε) Εξασκούνται στη σημειογραφία, αντιγράφοντας κάποιους από τους ύμνους των ενοτήτων. στ) Καλούνται να γράψουν σε μουσική σημειογραφία αυτό που ψάλλει ο δάσκαλός τους. ζ) Με τη βοήθεια του δασκάλου, βρίσκουν και σημειώνουν πάνω σε κάποιους από τους ύμνους της ενότητας τα κατάλληλα ισοκράτηματα. Έπειτα, χωρίζονται σε ψάλτες και ισοκράτες και τους ψάλλουν. η) Ψάλλουν -φράση φράση- τους Προλόγους και, στη συνέχεια, προσπαθούν να ψάλλουν τα Προσόμοια, σύμφωνα με τον τρόπο που έχουν διδαχθεί. θ) Προετοιμάζονται για τη Θ. Λειτουργία, μαθαίνοντας φράσεις από το «Κοινωνικό» του Μουσικού Παραρτήματος.
12^η – 13^η Διδακτικές Ενότητες: ΗΧΟΣ ΒΑΡΥΣ' (ΣΥΝΤΟΜΟΣ ΣΤΙΧΗΡΑΡΙΚΟΣ): ΘΕΩΡΙΑ – ΘΕΣΕΙΣ – ΜΕΛΗ, ΥΜΝΟΙ ΕΞ' ΑΚΟΗΣ
Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα
Μετά την ολοκλήρωση αυτών των ενοτήτων, οι μαθητές θα είναι σε θέση: α) Να ψάλλουν ύμνους σε ήχο βαρύ, σύντομο στιχηραρικό. β) Να γνωρίζουν συγκεκριμένους ύμνους εξ' ακοής.

Περιεχόμενα
<p>α) Ήχος βαρύς (σύντομος στιχηρατικός). Θεωρία του ήχου.</p> <p>γ) Ήχος βαρύς (σύντομος στιχηρατικός). Θέσεις του ήχου.</p> <p>δ) Μέλη βαρέως ήχου (σύντομου στιχηρατικού).</p> <p>ε) Πρακτική εκμάθηση: 1. «Θείας πίστεως», Πρόλογος και Προσόμοια. 2. «Των ουρανίων ταγμάτων το αγαλλίαμα», Πρόλογος.</p>
Ενδεικτικές Δραστηριότητες
<p>Οι μαθητές:</p> <p>α) Ψάλλουν ύμνους σε βαρύ ήχο (σύντομο στιχηρατικό).</p> <p>β) Καλούνται να βρουν και να σημειώσουν πάνω στους ύμνους της ενότητας όλες τις γνωστές σε αυτούς μουσικές θέσεις.</p> <p>γ) Προσπαθούν να βρουν και να σημειώσουν τα πολύχορδα που εντοπίζουν σε έναν από τους ύμνους της ενότητας.</p> <p>δ) Εξασκούνται στη σημειογραφία, αντιγράφοντας κάποιους από τους ύμνους των ενοτήτων.</p> <p>ε) Με τη βοήθεια του δασκάλου, βρίσκουν και σημειώνουν πάνω σε κάποιους από τους ύμνους της ενότητας τα κατάλληλα ισοκρατήματα. Έπειτα, χωρίζονται σε ψάλτες και ισοκράτες και τους ψάλλουν.</p> <p>στ) Ψάλλουν -φράση φράση- τους Προλόγους και, στη συνέχεια, προσπαθούν να ψάλλουν τα Προσόμοια, σύμφωνα με τον τρόπο που έχουν διδαχθεί.</p> <p>ζ) Προετοιμάζονται για τη Θ. Λειτουργία, μαθαίνοντας φράσεις από το «Κοινωνικό» του Μουσικού Παραρτήματος.</p>
14^η – 15^η Διδακτικές Ενότητες: ΗΧΟΣ Γ' (ΣΥΝΤΟΜΟΣ ΣΤΙΧΗΡΑΤΙΚΟΣ): ΘΕΩΡΙΑ – ΘΕΣΕΙΣ – ΜΕΛΗ, ΥΜΝΟΙ ΕΞ' ΑΚΟΗΣ
Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα
<p>Μετά την ολοκλήρωση αυτών των ενοτήτων, οι μαθητές θα είναι σε θέση:</p> <p>α) Να ψάλλουν ύμνους σε ήχο γ', σύντομο στιχηρατικό.</p> <p>β) Να γνωρίζουν συγκεκριμένους ύμνους εξ' ακοής.</p>
Περιεχόμενα
<p>α) Ήχος γ' (σύντομος στιχηρατικός). Θεωρία του ήχου.</p> <p>β) Ήχος γ' (σύντομος στιχηρατικός). Θέσεις του ήχου.</p> <p>γ) Μέλη γ' ήχου (σύντομου στιχηρατικού).</p> <p>δ) Πρακτική εκμάθηση: 1. «Των ουρανίων ταγμάτων το αγαλλίαμα», Προσόμοια. 2. «Πανεύφημοι μάρτυρες», Πρόλογος και Προσόμοια.</p>

Ενδεικτικές Δραστηριότητες
<p>Οι μαθητές:</p> <p>α) Ψάλλουν ύμνους σε γ' ήχο (σύντομο στιχηραρικό).</p> <p>β) Καλούνται να βρουν και να σημειώσουν πάνω στους ύμνους της ενότητας όλες τις γνωστές σε αυτούς μουσικές θέσεις.</p> <p>γ) Προσπαθούν να βρουν και να σημειώσουν τα πολύχορδα που εντοπίζουν σε έναν από τους ύμνους της ενότητας.</p> <p>δ) Εξασκούνται στη σημειογραφία, αντιγράφοντας κάποιους από τους ύμνους των ενοτήτων.</p> <p>ε) Καλούνται να γράψουν σε μουσική σημειογραφία αυτό που ψάλλει ο δάσκαλός τους.</p> <p>στ) Με τη βοήθεια του δασκάλου, βρίσκουν και σημειώνουν πάνω σε κάποιους από τους ύμνους της ενότητας τα κατάλληλα ισοκράτηματα. Έπειτα, χωρίζονται σε ψάλτες και ισοκράτες και τους ψάλλουν.</p> <p>ζ) Ψάλλουν -φράση φράση- τους Προλόγους και, στη συνέχεια, προσπαθούν να ψάλλουν τα Προσόμοια, σύμφωνα με τον τρόπο που έχουν διδαχθεί.</p> <p>η) Προετοιμάζονται για τη Θ. Λειτουργία, μαθαίνοντας φράσεις από το «Κοινωνικό» του Μουσικού Παραρτήματος.</p>
16^η – 17^η – 18^η Διδακτικές Ενότητες: ΗΧΟΣ ΠΛ. Α' (ΣΥΝΤΟΜΟΣ ΣΤΙΧΗΡΑΡΙΚΟΣ): ΘΕΩΡΙΑ – ΘΕΣΕΙΣ – ΜΕΛΗ, ΔΙΓΟΡΓΟΝ – ΤΡΙΓΟΡΓΟΝ, ΥΜΝΟΙ ΕΞ' ΑΚΟΗΣ
Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα
<p>Μετά την ολοκλήρωση αυτών των ενοτήτων, οι μαθητές θα είναι σε θέση:</p> <p>α) Να ψάλλουν ύμνους σε ήχο πλ. α', σύντομο στιχηραρικό.</p> <p>β) Να αναγνωρίζουν και να εκτελούν το δίγοργον και το τρίγοργον.</p> <p>γ) Να γνωρίζουν συγκεκριμένους ύμνους εξ' ακοής.</p>
Περιεχόμενα
<p>α) Ήχος πλ. α' (σύντομος στιχηραρικός). Θεωρία του ήχου.</p> <p>β) Ήχος πλ. α' (σύντομος στιχηραρικός). Θέσεις του ήχου.</p> <p>γ) Μέλη πλ. α' ήχου (σύντομου στιχηραρικού).</p> <p>δ) Δίγοργον και τρίγοργον.</p> <p>ε) Πρακτική εκμάθηση: 1. «Έδωκας σημείωσιν», Πρόλογος και Προσόμοια. 2. «Ως γενναίον εν μάρτυσιν», Πρόλογος και Προσόμοια. 3. «Χαίροις ασκητικών αληθώς». Πρόλογος.</p>
Ενδεικτικές Δραστηριότητες
<p>Οι μαθητές:</p> <p>α) Ψάλλουν ύμνους σε πλ. α' ήχο (σύντομο στιχηραρικό).</p>

- β) Καλούνται να βρουν και να σημειώσουν πάνω στους ύμνους της ενότητας όλες τις γνωστές σε αυτούς μουσικές θέσεις.
- γ) Προσπαθούν να βρουν και να σημειώσουν τα πολύχορδα που εντοπίζουν σε έναν από τους ύμνους της ενότητας.
- δ) Ακούν σχετικούς εκκλησιαστικούς ύμνους από ψάλτες της Κωνσταντινούπολης και της Θεσσαλονίκης και συζητούν τις διαφορές στον τρόπο εκτέλεσης.
- ε) Εξασκούνται στη σημειογραφία, αντιγράφοντας κάποιους από τους ύμνους των ενοτήτων.
- στ) Καλούνται να γράψουν σε μουσική σημειογραφία αυτό που ψάλλει ο δάσκαλός τους.
- ζ) Ψάλλουν ασκήσεις με δίγοργον και τρίγοργον.
- η) Προσπαθούν να γράψουν πιο αναλυτικά μία μουσική φράση που τους δίνει ο δάσκαλος, χρησιμοποιώντας το δίγοργον.
- θ) Με τη βοήθεια του δασκάλου, βρίσκουν και σημειώνουν πάνω σε κάποιους από τους ύμνους της ενότητας τα κατάλληλα ισοκρατήματα. Έπειτα, χωρίζονται σε ψάλτες και ισοκράτες και τους ψάλλουν.
- ι) Ψάλλουν -φράση φράση- τους Προλόγους και, στη συνέχεια, προσπαθούν να ψάλλουν τα Προσόμοια, σύμφωνα με τον τρόπο που έχουν διδαχθεί.
- ια) Προετοιμάζονται για τη Θ. Λειτουργία, μαθαίνοντας φράσεις από το «Κοινωνικό» του Μουσικού Παραρτήματος.

19^η -20^η -21^η Διδακτικές Ενότητες: ΗΧΟΣ Β΄(ΣΥΝΤΟΜΟΣ ΣΤΙΧΗΡΑΡΙΚΟΣ): ΘΕΩΡΙΑ – ΘΕΣΕΙΣ – ΜΕΛΗ, ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ, ΥΜΝΟΙ ΕΞ΄ ΑΚΟΗΣ

Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα

Μετά την ολοκλήρωση αυτών των ενοτήτων, οι μαθητές θα είναι σε θέση:

- α) Να ψάλλουν ύμνους σε ήχο β΄, σύντομο στιχηραρικό.
- β) Να γνωρίζουν τί είναι σύστημα στην εκκλησιαστική μουσική.
- γ) Να γνωρίζουν συγκεκριμένους ύμνους εξ΄ ακοής.

Περιεχόμενα

- α) Ήχος β΄ (σύντομος στιχηραρικός). Θεωρία του ήχου.
- β) Ήχος β΄ (σύντομος στιχηραρικός). Θέσεις του ήχου.
- γ) Μέλη β΄ ήχου (σύντομου στιχηραρικού).
- δ) Σύστημα και είδη συστημάτων.
- ε) Πρακτική εκμάθηση: 1. «Χαίριος ασκητικών αληθώς», Προσόμοια. 2. «Ω του παραδόξου θαύματος», Πρόλογος και Προσόμοια.

Ενδεικτικές Δραστηριότητες
Οι μαθητές:
<p>α) Ψάλλουν ύμνους σε β' ήχο (σύντομο στιχηραρικό).</p> <p>β) Καλούνται να βρουν και να σημειώσουν πάνω στους ύμνους της ενότητας όλες τις γνωστές σε αυτούς μουσικές θέσεις.</p> <p>γ) Προσπαθούν να βρουν και να σημειώσουν τα πολύχορδα που εντοπίζουν σε έναν από τους ύμνους της ενότητας.</p> <p>δ) Ακούν σχετικούς εκκλησιαστικούς ύμνους από παλαιούς πατριαρχικούς ψάλτες και δίνουν μεγάλη προσοχή στην εκτέλεση των διαστημάτων.</p> <p>ε) Εξασκούνται στη σημειογραφία, αντιγράφοντας κάποιους από τους ύμνους των ενοτήτων.</p> <p>στ) Καλούνται να γράψουν σε μουσική σημειογραφία αυτό που ψάλλει ο δάσκαλός τους.</p> <p>ζ) Προσπαθούν να γράψουν πιο αναλυτικά μία μουσική φράση που τους δίνει ο δάσκαλος, χρησιμοποιώντας το δίγοργον.</p> <p>η) Προσδιορίζουν τα είδη των τόνων, ανάλογα με το σύστημα που τους υποδεικνύεται.</p> <p>θ) Με τη βοήθεια του δασκάλου, βρίσκουν και σημειώνουν πάνω σε κάποιους από τους ύμνους της ενότητας τα κατάλληλα ισοκρατήματα. Έπειτα, χωρίζονται σε ψάλτες και ισοκράτες και τους ψάλλουν.</p> <p>ι) Ψάλλουν -φράση φράση- τους Προλόγους και, στη συνέχεια, προσπαθούν να ψάλλουν τα Προσόμοια, σύμφωνα με τον τρόπο που έχουν διδαχθεί.</p> <p>ια) Προετοιμάζονται για τη Θ. Λειτουργία, μαθαίνοντας φράσεις από το «Κοινωνικό» του Μουσικού Παραρτήματος.</p>
22^η – 23^η – 24^η Διδακτικές Ενότητες: ΗΧΟΣ ΠΛ. Β' (ΣΥΝΤΟΜΟΣ ΣΤΙΧΗΡΑΡΙΚΟΣ): ΘΕΩΡΙΑ – ΘΕΣΕΙΣ – ΜΕΛΗ, ΓΟΡΓΟΝ ΠΑΡΕΣΤΙΓΜΕΝΟ, ΧΡΟΝΙΚΗ ΑΓΩΓΗ, ΥΜΝΟΙ ΕΞ' ΑΚΟΗΣ
Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα
<p>Μετά την ολοκλήρωση αυτής της ενότητας, οι μαθητές θα είναι σε θέση:</p> <p>α) Να ψάλλουν ύμνους σε ήχο πλ. β', σύντομο στιχηραρικό.</p> <p>β) Να γνωρίζουν την ενέργεια του παρεστιγμένου, όταν αυτό τίθεται στο γοργόν.</p> <p>γ) Να διακρίνουν τις διαφορές ανάμεσα στη χρονική αγωγή δύο ύμνων.</p> <p>δ) Να γνωρίζουν πως πρέπει να αντιμετωπίζουν και να μαθαίνουν τα μέλη που ψάλλονται σύμφωνα με κάποιο άλλο πρότυπο (πχ. προσόμοια, καθίσματα, ειρμούς κτλ.).</p> <p>ε) Να γνωρίζουν συγκεκριμένους ύμνους εξ' ακοής.</p>
Περιεχόμενα
<p>α) Ήχος πλ. β' (σύντομος στιχηραρικός). Θεωρία του ήχου.</p> <p>β) Ήχος πλ. β' (σύντομος στιχηραρικός). Θέσεις του ήχου.</p> <p>γ) Μέλη πλ. β' ήχου (σύντομου στιχηραρικού).</p> <p>δ) Γοργόν παρεστιγμένο.</p>

ε) Χρονική αγωγή.

στ) Πρακτική εκμάθηση: 1. «Την σοφίαν και λόγον», Κάθισμα και Προσαρμογές. 2. «Επεφάνης σήμερον».

Ενδεικτικές Δραστηριότητες

Οι μαθητές:

α) Ψάλλουν ύμνους σε πλ. β' ήχο (σύντομο στιχηραρικό).

β) Καλούνται να βρουν και να σημειώσουν πάνω στους ύμνους της ενότητας όλες τις γνωστές σε αυτούς μουσικές θέσεις.

γ) Προσπαθούν να βρουν και να σημειώσουν τα πολύχορδα που εντοπίζουν σε έναν από τους ύμνους της ενότητας.

δ) Ακούν σχετικούς εκκλησιαστικούς ύμνους από παλαιούς πατριαρχικούς ψάλτες και δίνουν μεγάλη προσοχή στην εκτέλεση των διαστημάτων.

ε) Εξασκούνται στη σημειογραφία, αντιγράφοντας κάποιους από τους ύμνους των ενοτήτων.

στ) Καλούνται να γράψουν σε μουσική σημειογραφία αυτό που ψάλλει ο δάσκαλός τους.

ζ) Ψάλλουν τον ίδιο ύμνο σε διαφορετική -κάθε φορά- χρονική αγωγή και συζητούν ποια θεωρούν ότι είναι η καταλληλότερη.

η) Με τη βοήθεια του δασκάλου, βρίσκουν και σημειώνουν πάνω σε κάποιους από τους ύμνους της ενότητας τα κατάλληλα ισοκράτηματα. Έπειτα, χωρίζονται σε ψάλτες και ισοκράτες και τους ψάλλουν.

θ) Ψάλλουν -φράση φράση- το Κάθισμα και, στη συνέχεια, προσπαθούν να ψάλλουν τα αντίστοιχα Καθίσματα, σύμφωνα με τον τρόπο που έχουν διδαχθεί.

ι) Προετοιμάζονται για τη Θ. Λειτουργία, μαθαίνοντας φράσεις από το «Κοινωνικό» του Μουσικού Παραρτήματος.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Μαρούσι, 17 Σεπτεμβρίου 2020

Η Υπουργός

ΝΙΚΗ ΚΕΡΑΜΕΩΣ

ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

Το Εθνικό Τυπογραφείο αποτελεί δημόσια υπηρεσία υπαγόμενη στην Προεδρία της Κυβέρνησης και έχει την ευθύνη τόσο για τη σύνταξη, διαχείριση, εκτύπωση και κυκλοφορία των Φύλλων της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως (ΦΕΚ), όσο και για την κάλυψη των εκτυπωτικών - εκδοτικών αναγκών του δημοσίου και του ευρύτερου δημόσιου τομέα (ν. 3469/2006/Α' 131 και π.δ. 29/2018/Α' 58).

1. ΦΥΛΛΟ ΤΗΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ (ΦΕΚ)

- Τα **ΦΕΚ σε ηλεκτρονική μορφή** διατίθενται δωρεάν στο **www.et.gr**, την επίσημη ιστοσελίδα του Εθνικού Τυπογραφείου. Όσα ΦΕΚ δεν έχουν ψηφιοποιηθεί και καταχωριστεί στην ανωτέρω ιστοσελίδα, ψηφιοποιούνται και αποστέλλονται επίσης δωρεάν με την υποβολή αίτησης, για την οποία αρκεί η συμπλήρωση των αναγκαίων στοιχείων σε ειδική φόρμα στον ιστότοπο **www.et.gr**.

- Τα **ΦΕΚ σε έντυπη μορφή** διατίθενται σε μεμονωμένα φύλλα είτε απευθείας από το Τμήμα Πωλήσεων και Συνδρομητών, είτε ταχυδρομικά με την αποστολή αιτήματος παραγγελίας μέσω των ΚΕΠ, είτε με ετήσια συνδρομή μέσω του Τμήματος Πωλήσεων και Συνδρομητών. Το κόστος ενός ασπρόμαυρου ΦΕΚ από 1 έως 16 σελίδες είναι 1,00 €, αλλά για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο (ή μέρος αυτού) προσαυξάνεται κατά 0,20 €. Το κόστος ενός έγχρωμου ΦΕΚ από 1 έως 16 σελίδες είναι 1,50 €, αλλά για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο (ή μέρος αυτού) προσαυξάνεται κατά 0,30 €. Το τεύχος Α.Σ.Ε.Π. διατίθεται δωρεάν.

• Τρόποι αποστολής κειμένων προς δημοσίευση:

Α. Τα κείμενα προς δημοσίευση στο ΦΕΚ, από τις υπηρεσίες και τους φορείς του δημοσίου, αποστέλλονται ηλεκτρονικά στη διεύθυνση **webmaster.et@et.gr** με χρήση προηγμένης ψηφιακής υπογραφής και χρονοσήμανσης.

Β. Κατ' εξαίρεση, όσοι πολίτες δεν διαθέτουν προηγμένη ψηφιακή υπογραφή μπορούν είτε να αποστέλλουν ταχυδρομικά, είτε να καταθέτουν με εκπρόσωπό τους κείμενα προς δημοσίευση εκτυπωμένα σε χαρτί στο Τμήμα Παραλαβής και Καταχώρισης Δημοσιευμάτων.

- Πληροφορίες, σχετικά με την αποστολή/κατάθεση εγγράφων προς δημοσίευση, την ημερήσια κυκλοφορία των Φ.Ε.Κ., με την πώληση των τευχών και με τους ισχύοντες τιμοκαταλόγους για όλες τις υπηρεσίες μας, περιλαμβάνονται στον ιστότοπο (**www.et.gr**). Επίσης μέσω του ιστότοπου δίδονται πληροφορίες σχετικά με την πορεία δημοσίευσης των εγγράφων, με βάση τον Κωδικό Αριθμό Δημοσιεύματος (ΚΑΔ). Πρόκειται για τον αριθμό που εκδίδει το Εθνικό Τυπογραφείο για όλα τα κείμενα που πληρούν τις προϋποθέσεις δημοσίευσης.

2. ΕΚΤΥΠΩΤΙΚΕΣ - ΕΚΔΟΤΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

Το Εθνικό Τυπογραφείο ανταποκρινόμενο σε αιτήματα υπηρεσιών και φορέων του δημοσίου αναλαμβάνει να σχεδιάσει και να εκτυπώσει έντυπα, φυλλάδια, βιβλία, αφίσες, μπλοκ, μηχανογραφικά έντυπα, φακέλους για κάθε χρήση, κ.ά.

Επίσης σχεδιάζει ψηφιακές εκδόσεις, λογότυπα και παράγει οπτικοακουστικό υλικό.

Ταχυδρομική Διεύθυνση: Καποδιστρίου 34, τ.κ. 10432, Αθήνα

Ιστότοπος: **www.et.gr**

ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ: 210 5279000 - fax: 210 5279054

Πληροφορίες σχετικά με την λειτουργία του ιστότοπου: **helpdesk.et@et.gr**

ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ ΚΟΙΝΟΥ

Πωλήσεις - Συνδρομές: (Ισόγειο, τηλ. 210 5279178 - 180)

Πληροφορίες: (Ισόγειο, Γρ. 3 και τηλεφ. κέντρο 210 5279000)

Παραλαβή Δημ. Ύλης: (Ισόγειο, τηλ. 210 5279167, 210 5279139)

Αποστολή ψηφιακά υπογεγραμμένων εγγράφων προς δημοσίευση στο ΦΕΚ: **webmaster.et@et.gr**

Πληροφορίες για γενικό πρωτόκολλο και αλληλογραφία: **grammateia@et.gr**

Ωράριο για το κοινό: Δευτέρα ως Παρασκευή: 8:00 - 13:30

Πείτε μας τη γνώμη σας,

για να βελτιώσουμε τις υπηρεσίες μας, συμπληρώνοντας την ειδική φόρμα στον ιστότοπό μας.

